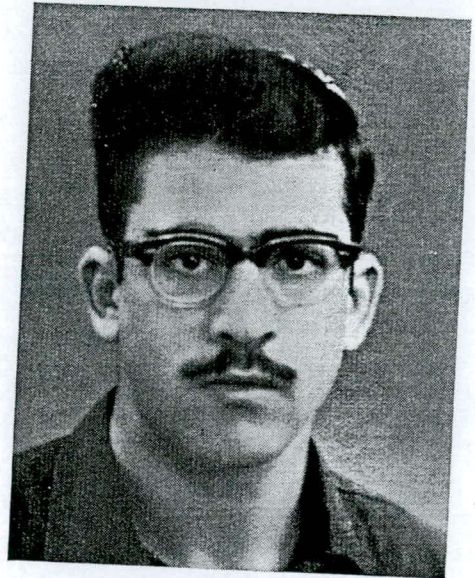

ענת בן, אהרן ("רוני")

בן רחמים ונזירה. נולד ביום כ"ט באב תש"ו (26.8.1946) בירושלים. במלחמת-הקוממיות נתייתם מאמו כאשר נפגעה בידי צלפים ירדנים — והוא אז בגיל רך. עד גיל שש חונך אהרן בבית-ילדים "ויצו". לאחר-מכן המשיך את לימודיו בתלמוד-תורה "אור החיים" וסיים אותם בהצלחה מרובה. את לימודיו העל-יסודיים החל בישיבה ברעננה, אך בשל רצונו העז להיות בקרבת אביו עבר כעבור שנה לישיבה תיכונית "מרום ציון", אשר בה הצטיין מאוד ונתחבב על כל מוריו. כאשר

סיים את לימודיו שאף לשלב את שירותו הצבאי ברכישת השכלה פדגוגית, מאחר שראה את עתידו בהוראה. לשם כך החליט להמשיך את לימודיו במכון התורני-הפדגוגי שליד ישיבת "הדרום" ברחובות. בעת ובעונה אחת התחיל לשרת בנח"ל הדתי — זה היה באוגוסט 1966 — ומפקדיו ציינו אותו לשבח על התנהגותו למופת. אהרן היה "בחור ישיבה", במלוא מובן המלה, שיטתי בתפקידו ומודרך באהבה עקבית ללימוד תורה ומצוותיה. תמיד היה מוכן למלא כל פנייה ולסייע לכל חבר נצרך. כן היה מסור למשפחתו ללא גבול. היה לו רצון עז ושקט לאהבת-אם, שלא זכה בה, ולאביו חש רגש של מסירות ללא סייג. אהרן החל ללמוד באוניברסיטה העברית בפקולטה לכלכלה ולמדעי-המדינה, אך הוא אף לא זכה לסיים שנת-לימודים זו. בד בבד עם לימודיו אלה שאף לצאת לקראת אתגרו — ההוראה. לאור השכלתו התיכונית-הפדגוגית נתקבל כמורה ומדריך בישיבה התיכונית "מתיבתא מהרש"ל" בירושלים. מפעם לפעם היה יוצא לשירות-מילואים ובימי הכוננות שלפני מלחמת ששת הימים נקרא שוב לדגל — ובקרוב שנערך בארמון הנציב בירושלים הבירה, בעת שעסק מגבעה מיוערת וקטנה בטיהור עמדות-אויב, פגע בו כדורו של צלף — ואז נפל; זה היה ביום השלישי לקרבות, הוא כ"ח באייר תשכ"ז (7.6.1967). הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי שעל הר-הרצל בירושלים. אהרן נמנה על שבעה-עשר הלוחמים "אשר להם", כדברי מפקדם, "היתה הזכות לפתוח את הדרך לשחרור ירושלים ולהחל במצווה לזכות את ישראל בירושלים השלמה". רשימה עליו הובאה בספר-הזכרון המוקדש לבוגרי קרית-הנוער בירושלים שמסרו נפשם על מזבח האומה. חוברת לזכרו הופיעה לאחר נפלו בשם "על במותיך". בספר "נזכור", שבהוצאת האוניברסיטה העברית בירושלים והסתדרות הסטודנטים שבה, בעריכת יהודה האזרחי, הובאו תולדותיו ותיאור קרבו האחרון.

אהרון ענתבי

אהרון ענתבי נולד בא' אלול תש"ו (29.8.1946) להוריו רחמים ונזירה בירושלים. בהיותו בגיל רך, בתקופת מלחמת הקוממיות, נהרגה אמו בידי צלפים ירדניים. עד גיל שש חונך בבית-ילדים "ויצו". לאחר מכן למד בתלמוד תורה "אור חיים". את לימודיו העל-יסודיים החל בישיבת בני עקיבא ברעננה, אולם בשל רצונו להיות בקרבת אביו עבר כעבור שנה לישיבה התיכונית "מרום ציון" בירושלים, וסיים בה את לימודיו בהצטיינות בסוף שנת תשכ"ד.

בתום לימודיו ב"מרום ציון" ביקש לשלב את שירותו הצבאי ברכישת השכלה פדגוגית, מאחר שראה את עתידו בהוראה. לשם כך החליט להמשיך בלימודיו במכון התורני פדגוגי שליד ישיבת הדרום ברחובות, ובו בזמן שירת בנח"ל הדתי. למרות שלא המשיך את לימודיו בישיבה גבוהה, היה אהרון "בחור ישיבה", מודרך באהבה עקבית ללימוד התורה ומצוותיה. תמיד מוכן היה למלא כל פנייה, סיוע או שירות למען חבריו. ומסור היה ללא גבול למשפחתו: אישיותו אופיינה בגעגועים לאהבת אם, שלא זכה בה, ולאביו חש רגש עמוק של מסירות ללא-סייג. חברו של אהרון מספר: "היה זה בחודש יוני 1964, בין בחינת

בגרות אחת לאחרת, הוזמנו למכון התורני הפדגוגי שליד ישיבת הדרום ברחובות, לבחינת-כניסה לקראת שנת הלימודים תשכ"ה. כמניין בוגרי ישיבות תיכוניות שונות התרכזו ליד חדר המנהל וציפו להזמנת הרב לבחינה בגמרא. הבחורים ישבו חבר-רות חבורות ושוחחו. זכור לי כיצד ניסה אהרון לקשור קשרים עם תלמידי הישיבות האחרות, כיצד הכרנו וכיצד סיפר לנו על הישיבה 'מרום ציון' בירושלים בה למד... אהרון חיפש דרך, שבה לא תאבד לו גם בצבא המסגרת החברתית והדתית בה חי עד אז. כבר ביום ההוא נדברנו לנצל את השנה ההיא היטב, לא רק לשם לימודים לקבלת סמיכה להוראה, אלא גם לשם יצירת חברה טובה, שיהיה לה המשך גם אחרי שנת הלימודים והשחרור מהצבא. ואכן, היתה זו מטרתו הראשונה של אהרון ודאגתו הרבה. לא פעם במשך הטירונות, או הלימודים, שמעתיו אומר בערך כך: 'חברה! כשנגמור את החיים המשותפים האלה, ילך כל אחד לדרכו — הרי כולם יהיו עסוקים בלימודים או בעבודה. בואו ננצל את הזמן הזה, כמה שיותר — זה הרי לא יחזור'. הוא הצטער על כל רגע שחלף מבלי שניצל והוהו היטב, מכל הבחינות. היום, כשנתיים אחרי שנפרדה החבילה, אני חש כמה נכונים היו דבריו, כמה אמת היה בכל משפט שלו על ערכי החברה והחיים המשותפים. ההבדל בינינו היה, שאהרון ראה את הנולד לפני כולם, ואנו, לא פעם התנגדנו לדעותיו מבלי לנסות להבינו".

אחד ממוריו של אהרון כותב: "תלמיד שקט וצנוע היה אהרון עוד מימי ילדותו בבית-הספר היסודי 'אור חיים' בירושלים. היה מחזיק בתורה, שקדן בלימודים וגדול בתורה מחבריו בכיתתו. הבנתו ותפישתו היו לפלא בעיני מוריו ומנהלו. היה מע-מיק בלימודיו ואהב לחקור ולשאול שאלות; לעתים העמיד את מוריו בפני מצבים שלא יכלו לענות על שאלותיו העמוקות. יותר מזה — היה ירא את ה' בסתר כבגלוי, הלך בדרכי ה' ומע-שיו היו באמונה וביושר. דבקו באורחות חיים דתיים היו מתוך אהבה והכרה דתית פנימית... על אף היותו תלמיד-ישיבה התגייס לצבא בבחינת 'ספרא וסייפא כרוכים ירדו לער-לם', והיה אומר: אני מרגיש בהתגייסותי כחובה להחזיק בשלח בידי האחת, ובידי השנייה אשנן לימודי ואחזיק בתורה". בשנת חייו האחרונה התחיל אהרון ללמוד באוניברסיטה העב-רית. כאן למד כלכלה ומדעי המדינה, אך לא זכה לסיים את שנת לימודיו. בד בבד עם לימודים אלה פנה אל המטרה שהציב

זה מכבר לעצמו, והיא ההוראה וההדרכה : הודות להשכלתו התיכונית-פדגוגית נתקבל כמורה ומדריך בישיבה התיכונית "מתבתא מהרש"ל" בירושלים.

הוא גוייס בתחילת ימי המתיחות. במוצאי שבת כ"ד אייר 3) (יוני) "קפץ" אהרון לביתו, החליף בגדיו, נשק לאביו ונפרד ממנו. היתה זו הפרידה האחרונה. שלושה ימים לאחר מכן, בבוקר יום שלישי כ"ז אייר תשכ"ז (6.6.1967), בעת שעסק בטיהור עמדות אויב מגבעה הנשקפת לעבר ארמון הנציב, פגע בו כדור בודד מרובהו של צלף ירדני והרגו. דודו של אהרון קבל על כך, ששלחו בן יחיד, יתום מאם, לקו האש הראשון. על כך השיב המפקד : "לתפקיד זה — אהרון התנדב".

ל חופותיך

Y

943529
אהרון ענתבי
נפל בקרב

ביאנר

על חומותיך...

הגישו לדפוס :

שאול עזר - עריכה

אבנר בן-חמו - גרפיקה

הדפיס "אקדמון", ירושלים

"באלה באביב ימותו
(החל)"

(... 237 קמ"ד - 78 ח"ד)

רצה ללכת בכל הלב

"... הוא למד ולמד והכל לעפר
לא היה מגלה שום דבר
(בקש שבסוף השנה נעבור דירה)
התגלה שהיה קשור עם אמריקאית
הוא דבר אנגלית כמו אנגלי
אמר שלא רוצה להתחתן
לא היה מגלה הרבה ממעשיו
אהב אותי (גר מחוץ לבית)
אך היה מעביר את הדואר אלי
כדי שאני אראה אותו והוא אותי
חשבנו שהאסוף יבוא עם הווספה.
היה אומר: "אבא, אם אמות,
אמות בכל הדרכים"
הייתי מתפלא ואומר לו:
"אהרון יש לך עתיד"
ספר חבר שאהרון היה בגדוד ג' ובניקים
והתנדב לגדוד 62, גדוד קרבי
המילים האחרונות היו:
"אבא שלום, איני יודע
מתי אחזור"
הביא אתו את הנשק
היה כבד (מקל"פ) השאירו בחוץ
ואמר שאין שחרור עד שתגמר המלחמה.
לא ידעתי שזה הרגע האחרון
שאראה אותו.

אלו ידעתי, הייתי רץ אחריו.
נהרג ביום שלישי.
ביום ראשון הודיעו לנו.
היה בני יחידי.
מת, מתו הרבה"

(מחוך דברי האב
ימים ספורים לאחר
נפילתו של אהרון ז"ל)

ט' אהרן בן רחמים ענתבי הי"ד

נולד ביום א' אלול תש"ו

בוגר הישיבה התיכונית, מחזור ו' (תשכ"ד)

נפל בקרב לשחרור ירושלים ביום כ"ז אייר תשכ"ז

ת.נ.צ.ב.ה.

אהרן הי"ד נולד בירושלים בשנת 1946. בגיל-רך נהרגה אמו בידי צלפים ירדנים בתקופת מלחמת הקוממיות.

עד גיל 6 חונך בבית-ילדים "ויצו". לאחר מכן המשיך למודיו בתלמוד-תורה "אור החיים". למודיו אלה סיים בהצלחה מרובה. למודיו העל-יסודיים החל בישיבת בני"ע ברעננה, אך בשל רצונו העז להיות בקרבת אביו עבר, כעבור שנה, לישיבה התיכונית "מרום ציון". במקום זה הצטיין בלמודיו והיה נער חביב ואהוב על כל מוריו. הוא סיים למודיו בסוף שנת תשכ"ד.

בתום למודיו ב"מרום ציון" שאף לשלב שרותו הצבאי ברכישת השכלה פדגוגית וזאת מאחר וראה את עתידו ואתגרו בהוראה. לשם כך החליט להמשיך למודיו במכון התורני-פדגוגי שליד ישיבת "הדרום" ברחובות. בעת וב- עונה אחת שירת בנח"ל הדתי וצויין לשבח על התנהגות למופת, ע"י מפקדיו.

אהרן לא היה טיפוס רגיל של נער בגילו. למרות שלא המשיך למודיו בישיבה גבוהה, היה הוא "בחור ישיבה" צמלוא מובן המילה, שיטתי בתפקידו ומודרך באחבה עקבית ללימוד תורה ומצוותיה. תמיד מוכן היה למלא כל פניה, סיוע או שירות למען חבריו הרבים. נקי ללא רבב, ומסור ללא גבול למשפחונו. אישיותו אופיינה ע"י רצון עז ושקט לאהבת-אם שלא זכה בה, ולאביו חש רגש עמוק של מסירות ללא סייג.

בשנה"ל האחרונה החל למודיו באוניברסיטה העברית. כאן למד כלכלה ומדעי המדינה אך הוא אף לא זכה לסיים שנת למודים זו. בד בבד עם למודיו אלה שאף להמחיש את האתגר שאותו שם לו למטרה לנגד עיניו והיא ההוראה וההדרכה, ואכן הצליח. לאור השכלתו התכונת-פדגוגית הוא נתקבל כמורה ומדריך בישיבה התיכונית "מתיבתא מהרש"ל" בירושלים.

הוא גוייס בתחילת ימי המתיחות. במוצאי-שבת כ"ד אייר (ה-3 ביוני) "קפץ" אהרן לביתו. החליף בגדיו, נשק לאביו ונפרד בצער ממנו. היתה זו הפרידה האחרונה.

שלושה ימים לאחר מכן, בבוקרו של כ"ז אייר (ה-6 ביוני) בעת שעסק בטיהור עמדות אויב מגבעה מיוערת וקטנה, הנשקפת לעבר "ארמון הנציב" שנכבש קודם לכן, פגע בו כדור בודד מרובהו של צלף ירדני וקטלו.

נמנה הוא על שבעה-עשר הלוחמים "אשר להם" -- כדברי מפקדם -- "היתה הזכות לפתוח את הדרך לשחרור ירושלים ולהחל במצווה לזכות את ישראל בירושלים השלמה".

בצערנו, קבל דודו של אהרן על ששלחו בן יחיד יתום מאם לקו האש הראשון. ענה המפקד: "לתפקיד זה -- אהרן התנדב". כזה היה וכך נפל.

על אבן המצבה אשר הוקמה בידיהם ובממונם של חבריו לנשק, מטרים ספורים מ"ארמון הנציב", נאמר: בעברך במקום זה זכור אותנו, אשר נפלנו לשחרורו". קרית נוער אכן תזכור!

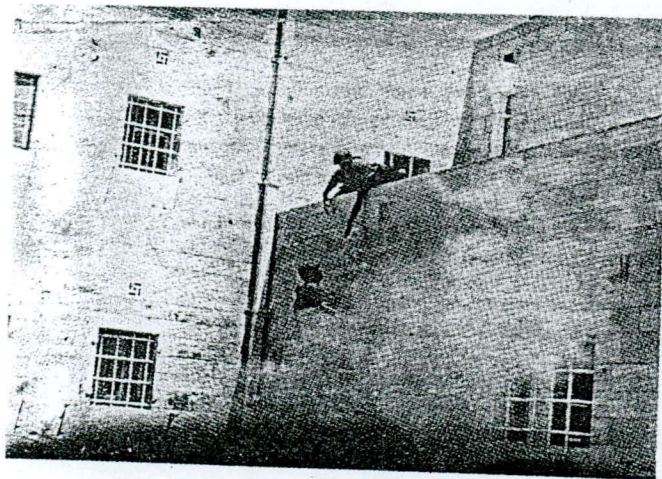
לזכרו

הגמ' בכתובות דף ח': מספרת כשמת בנו של ריש לקיש ביקש ממתורגמניה לומר דברי נחומים על מיתת הבן. פתח ואמר: "על כן על בחוריו לא ישמח ה' ואת יתומיו ואת אלמנותיו לא ירחם וכו'". (ישעיה ט') שואלת הגמ': "אתא לנחומי צעורי קמצער ליה"? מתרצת הגמ': "הכי קאמר ליה חשוב את לאתפוסי אדרא" מסביר רש"י שאת בנו תפסו בעוון הדור היות ובזמן שהצדיקים בדור צדיקים נתפסים על עוון הדור שנאמר "וממקדשי תחלו".

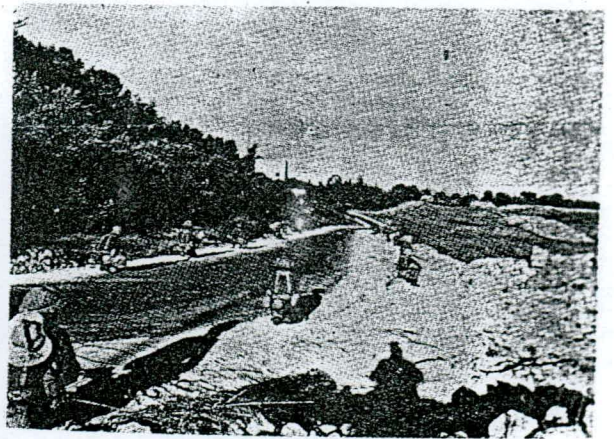
כשאנו באים לומר דברי נחומים על פטירתו של אהרון אין בפינו מילים להביע את הזעזוע הנפשי העמוק שעברנו בימים הללו. אלא דברי הגמ' בזמן שצדיקים בדור צדיקים נתפסים על עוון הדור. בספר במדבר פרשת חוקת נאמר: "ויראו כל העדה כי גוע אהרן ויבכו את אהרן שלושים יום כל בית ישראל" אומר רש"י במקום "כל בית ישראל" — האנשים והנשים לפי שהיה אהרן רודף שלום ומטיל אהבה בין בעלי מריבה. מי שהכיר את אהרון מקרוב ידע עד כמה מידה גדולה זו טבועה בו. מעולם לא דיבר סרה על חבר אלא אדרבה קרב ודובב את הנחשלים והשכין שלום בין החברים. אהרן צנוע היה, עניו ונחבא אל הכלים אך "כל הבורח מן הכבוד, הכבוד רודף אחריו". היה הוא סמל של טהרה וקדושה, של צניעות וענווה, כשחבר בכתה היה בצרה יודע היה שיש לאן לפנות וממי לקבל דברי עדוד ונחמה. כל שאיפותיו ורצונותיו היו ליעוד התורה, העמקה ויגיעה בדבריה ולהשכין שלום בין אדם לחבירו. כאשר הגיעה לאוזני בשורת איוב זו, על מותו של אהרון זצ"ל עמד לבי מלכת. הגזע הרך שאך זה התחיל להכות שרשים איננו.

ינעמו לו רגבי עפר ירושלים השלמה ותהיה נשמתו צרורה בצרור החיים של גבורי האומה שמסרו נפשם על קדוש השם, העם והארץ.

(מרדכי)

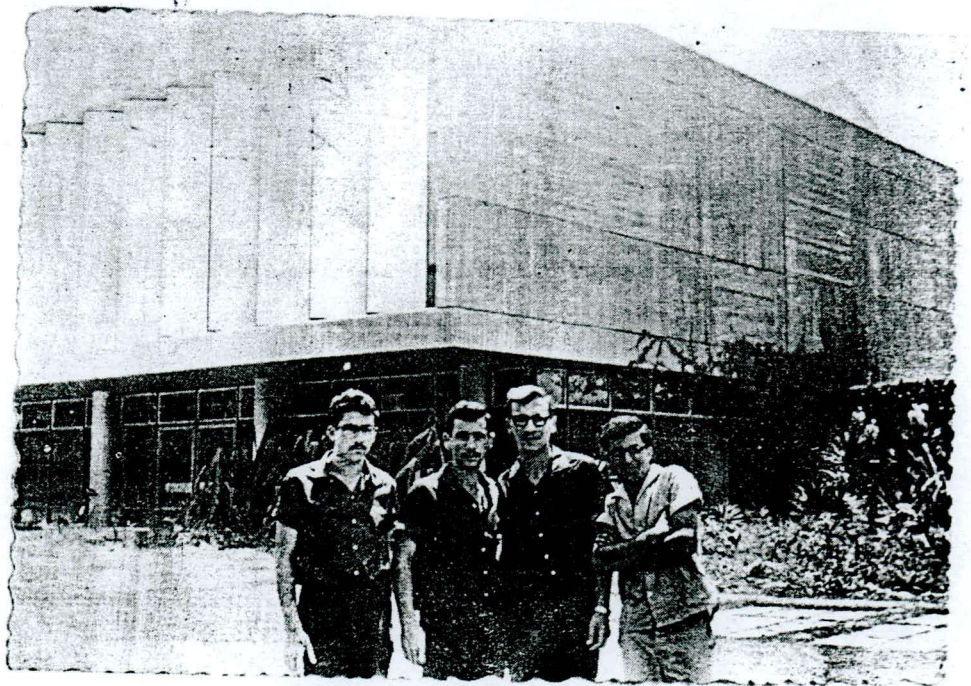

תמונת קרב מ'ארמון הנציב, שבו השתחף אהרן לפני נסלו.

התקדמות איטית לעבר 'ארמון הנציב'

חבריו

היינו ארבעה בחדר

מחלקת המידע והפרסום של משרד החינוך והרווחה, תל אביב, 1970

„הביל שאנו נפרדים...“

"חבל שאנו נפרדים"

בתקופה קודרת שבה קראו אויבינו לצחצוח חרבות, כשכל העם נאסף
כאיש אחד לעמוד בפרץ, אנו, עדיין, לא נקראנו לדגל. אמר לי כי בוש
הוא לצאת לרחוב מפני שמצפוננו נוקפו על כי אינו מגוייס.

היה זה בערב שבת קבלנו יחד את מברקי הגיוס. התייצבנו עם
קבלת השבת במחנה מעבר ושם בלינו יחדיו את השבת כשהתלהבות ממלאת
את לבבנו ובמוצאי שבת, שהיה ליל ל"ג בעומר, ישבנו סביב המדורה
וחגגנו. מדורה זו סמלה לנו את גחלת ישראל, את שארית הפליטה הנאבקת
בחשך וחיה. עם ישראל חי.

עדיין לא ידענו לאן נפוזר. למחרת הציבו אותנו בירושלים ושם
השלמנו את החסר לנו באמונים, ועשינו זאת במרץ כה רב.

ביום השני לשבוע החלה המלחמה. בעוד אנו מתחפרים החלו שכנינו
בהפגזה. כנראה שהיינו מטווחים שכן הפגזים נפלו בקרבתנו, והראשונים
שביניהם פגעו באהל המפקדה ונפצעו שני קצינים.

בשעות הצהריים קבלנו ידיעה על פלישת הלגיון לארמון הנציב, המתח
התפרק עם קבלת פקודת התזוזה לעבר ארמון הנציב. נענו ברגל וברכב
לסירוגין מחמת ההפגזות. אהרון פסע לידי כשגבו עמוס לעייפה בתחמושת.

שאלתי אותו באם הוא חושב לשמש כמחסן נייד של המחלקה, הוא ענה
שהטילו עליו להיות בחוליית המקל"פ.

תוך כדי הליכה ספר לי שיש לו הרגשה משונה, משהו לא ברור לו.
אך הוסיף מיניה וביה, שהדבר שמעיק עליו ביותר מכל הוא המשא הכבד
שעל כתפיו. בחשיכה נפרדנו. הוא נסע בג'יפ של המ"פ.

נתפרשנו למערך הגנה, בשעה זו של בין ערביים פגשתי בפעם האחרונה

באהרוך, לאחר חלופי ברכות אמר לי שהוא רציני מתמיד ואינו יודע
פשרם של דברים. "חבל שאנו נפרדים" אמר, ולא ידע שאכן אנו נפרדים
לתמיד, ולא נחראה שנית. כאשר עזב לא שכח לאמר: "להתראות משה!"

שלושים ושש שעות רצופות היינו תחת הפגזה, בבוקר נודע לנו על
פצועים ראשוניים. בשעות הצהריים נחלשה ההפגזה, ועלינו אל הארמון.
פגשתי שם בחבר נעורים, הוא ספר לי שאהרוך נפל. לא הפשתי משמעות
הדברים, אפפה אותי הרגשה של ריקנות ובדידות.

כאח היה לי. ה' יקום דמו.

משה כ.

ה' יקום דמו...
דמו...

על אהרן ענתבי ז"ל

"943529 - אהרן ענתבי - נפל בקרב" אלו המלים שהיו חרוטות על גבי לוח עץ שלצידו הימני התנוסס סמל צבא הגנה לישראל, ושיהווה את מצבתו הראשונה של חברי, בחלקת הקברות החדשה בהר הרצל, ימים ספורים אחר המלחמה. אלו הם גם המלים שישארו זמן רב חרוטות בלבי.

אהרן היה אחד מחברי הטובים אשר על אף התקופה הקצרה בה היכרנו, נקשרו ביננו קשרי ידידות עמוקים ועם קבלת הידיעה על דבר נפילתו, בקרב על שחרור ירושלים, נדרתי נדר להביא בכתב זכרונות מהתקופה הנפלאה בה עשינו יחד, בצבא, בסמינר, ובחיים האזרחיים עד המלחמה הגורלית שניתקה את פתיל חייו.

לאחר בדיקת החומר שהגיע אלינו ממקומות שונים הבנתי שכל התכונות שאיפיינוהו במקומות בהם למד או עבד, נכתבו בחיבורים ובשירים, ואין טעם לחזור עליהם שנית.

החלטתי לספר, ולו בקיצור על קשרי עם אהרן מן הרגע שהכרתיו ועד ליום נפילתו, לצטט קטעי מכתבים אותם כתב אלי בתקופות שלא התראנו, לספר זכרונות, ובכך להחיותם על גבי הניר ולצייר את דמותו מתוך דבריו הוא.

היה זה בחודש יוני 1964, בין בחינת בגרות אחת לאחרת, הוזמנו למכון התורני הפדגוגי שליד ישיבת הדרום ברחובות, לבחינת כניסה לקראת שנת הלימודים תשכ"ה. כמניין בוגרי ישיבות תיכוניות שונות, התרכזו ליד חדר המנהל וציפו להזמנת הרב לבחינה בגמרא. הבחורים, ישבו חבורות חבורות ושוחחו. זכור לי כיצד אהרן ניסה ברגע הראשון לקשור קשרים עם תלמידי הישיבות האחרות, כיצד היכרנו וכיצד סיפר לנו איך

הוא דבק בחיים החברתיים בישיבת "מרום ציון" בירושלים בה למד. אהרן חיפש דרך שבה, גם בצבא לא תאבד לו המסגרת החברתית, הדתית בה חי עד אז. כבר ביום ההוא נדברנו לנצל את השנה ההיא היטב, מצד אחד ללימודים לקבלת ההסמכה להוראה, ומצד אחר, לדאוג ליצירת חברה טובה שיהיה לה המשך גם אחרי שנה"ל והשחרור מהצבא. ואכן - היתה זאת מטרתו הראשונה של אהרן ז"ל ודאגתו הרבה, אחרי שמישיבת "מרום ציון" לא נשאר לו כמעט קשר עם החברים איתם למד. לא פעם במשך הסירונות, או הלימודים, שמעתיו אומר בערך כך: "חברה! כשנגמור את החיים המשותפים האלו, וילך כל אחד לדרכו - הרי כולם יהיו עסוקי בלימודים או בעבודה - בואו ננצל את הזמן הזה, כמה שיותר - זה הרי לא יחזור". הוא הצטער על כל רגע שחלף מבלי שניצלוהו היטב, מכל הבחינות. היום, כשנתיים אחרי שנתפרדה החבילה אני חש כמה נכונות היו דבריו, כמה אמת היה בכל משפט שלו על ערכי החברה, וניצול החיים המשותפים. ההבדל בינינו היה שאהרן ראה את הנוולד לפני כולם, ואנו, לא פעם התנגדנו לדעותיו מבלי לנסות להבינו.

זמן קצר אחר בחינות ההסמכה הראשונות להוראה, נזדמן לי להכיר את אהרן מקרוב יותר כשעשינו יחדו תקופה של חודש בהדרכה בקייטנה בדרום.

אהרן שזו היתה לו השנה הראשונה בהדרכה, הוכיח יכולת יוצאת מן הכלל בהחזקת כיתה מופרעת, באירגון פעולות חברתיות ובהמשכת הנושא שהיה "ההעפלה". זכור לי שקבוצתו נקראה "שומרי החומות", ואכן היו אלה שומרי חומות אמיתיים, שכך לכאלה הפכם אהרן ז"ל. אהרן ואני, גרנו באותו חדר, ולא היה ערב שלא יצאנו מעירת הפיתוח, לבושי מדים, בטרמפים לבקר חברים שעבדו במקומות שונים, ולרוב היתה זו יוזמתו של אהרן - הוא התגעגע לחברים, רצה לראותם בעבודה - רצה לראות כיצד כל אחד מצליח, וידע היטב לעודדם ולהשיא להם עצה בשעה הצורך.

לראשונה, נפרדתי מאהרן ז"ל בתחילת שנת 1966, כאשר יצאתי לשל"ת אחרי תקופת שרות משותפת עמו, בגדוד צנחנים. אהרן שרצה מאד לצנוח ניסה מספר פעמים לצאת לקורס צניחה והוחזר, לרוב בגלל עודף בחניכים בקורס. לאחר שעזבתי את הגדוד, כחדשיים לפני אהרן, כתבתי אליו קצת באיחור, על אף שבערב הפרידה אמר לי לכתב מיד עם ההעברה - והנה מכתב חשובתו למכתבי הראשון:

14/3/66

לחברי אבנר שלום רב

קבלתי מכתבך רק עתה בגלל חוסר התאום בין החברה לדואר, אך גם עם זאת נדמה לי ששכחת. טוב שכתבת אפילו מאוחר.

כאן כידוע אין חדש, ממשיכים כרגיל ושומרים כרגיל, האמת שהתרגלתי לחיים אלה, דבר שמקשה עלי כשאני נזכר בעתיד - בשחרור, אז אצטרך לחזור לבעיות השגרתיות והמשעממות.

אני תמה כיצד השגת מהר עבודה, אך כפי שכתבת נראית היא מעניינת ומספקת. בקשר להמשך (חדר וכו') - רצון טוב - השאלה אם יש סיכויים... .. אך אם זאת נראה שנוח לי כאן. בינתיים אם תוכל להכין מקום בסביבתך לעבודה כלשהיא - יהיה טוב. מסור ד"ש לחברה שתפגוש (אגב הייתי בקורס צניחה והוחזרתי - איני מתכוון יותר להישלח לשם) בקשר ל"אפטריים" אין כאן שום קביעות, אשתדל לקפוץ בהזדמנות.

ולבינתיים שלום ולהתראות

חברך
אהרן

הייתה לו דרך מיוחדת לאהרן להסתיר את כעסו על כך שכתבתי מאוחר ולא ביקרתי - אך ברור שכאב לו שהחבילה מתחילה להיתפרק והוא ראה צורך להחזיקה היטב.

כחודש לאחר מכן, מקבל אני מכתב אחר מאהרן, לאחר שלא כתבתי ולא ביקרתי בגדוד:

12/4/66

לאבנר שלום

כפי שהרגשתי לאחרונה, הקשר בינינו, על אף היותו תקין בתחילה, רפף (מלשון רופף). זאת, דומני, חזיתי מראש. איני בא להאשימך באי בקורך אותנו, אך אם שמת לב, עם כל הרצון הטוב, לא הצלחת לזכותנו ולו בבקור אחד בלבד. משום מה אני רואה וחוזר שהחיים כאן בגדוד, נראים בעיני יפים מאד. בטוחני שאתלבט מאד בעתיד כשנעזוב (בעוד כ-5 שבועות). אך אין ברירה, אי אפשר לחתום כאן קבע (עכ"פ אזכור לטובה בחיים כאן).

בקשר למה שאעשה לאחר הגדוד, איני יודע. יתכן שאמשיך בכ"ז ללמד, למרות שזאת אני מאד שונא, וזאת משום שאיני אוהב לסבך תלמידים. איני מרגיש עצמי מספיק דתי ומוסרי כדי להיות מחנך בבי"ס דתי, ולצערי יש הרבה כאלה. ובכך כפי שהזכרתי, אקוה להמשיך למלא מקום עד סוף השליש, ובשנה הבאה ללמוד באוניברסיטה, מה אעבוד אז? אלה יודע. המקום - מסתבר מאד - י-ם.

... אין חדש להוסיף, סוף סוף אני צמוד למקום

אחד.

משה כהן נמצא כאן במפקדה. עזר מרוגז על אי
בקורך וכולם מוסרים לך ד"ש

שלום

ולהתראות

חברך

אהרן

אין צורך להוסיף למכתב זה - המלים אותן כתב אהרן הן העדות
הטובה ביותר לאופיו.

שלשה שבועות לאחר מכן, בבוקר אחד בבואי למשרד בו עבדתי בבנין
הסתדרות הנוער הדתי העובד בת"א, מוצא אני פתק צהבהב ומקופל מונח
על שולחני. ממבט ראשון מעיד הכתב על עצבנות וכעס - ואכן היה
לו לאהרן על מה לכעוס - לא ביקרתי ולא כתבתי שוב, ועל אף שבא
אלי למשרד מספר פעמים ולא מצאני.

10/5/66

אבנר שלום!

אבנר אתה משגע אותי!

תמיד שבאתי לכאן לא נמצאת או שהיית ומיד
כאילו התנבאת שצריך היית לבוא ו- "ברחת".

בקיזור אתמול גמרנו עם הכל (לצערי...)

רצייתי להפגש עמך בקשר לתכנית בשנה הבאה.

אגב החלטת סופית היכן תהיה אז? כלומר

היכן תלמד ותעבוד - אני עדיין לא.

אני עד עתה איני מביין מדוע לא היית
אצלנו בגדוד לבקור - לפחות פעם אחת - זה מזמן
מאז רציתי לראותך - אך לא הצלחתי.
ובכן, אני עכשיו חוזר לי-ם, מסתבר שלא
אעשה משהו כי נצטרך ללמוד קצת בישיבה לקראת
הבחינה (כל החדשיים) אני מביין שתהיה עסוק, אך עליך
לבוא לפחות לכמה שיעורים אה"צ כדי לקבל מושג
על החומר.

מה אעשה לאחר הבחינה? מסתבר קייטנות. נדבר
על כך כשנפגש - ואקווה שבקרוב (סלח לי על סגנוני זה,
מביין שרק עכשיו השתחררתי ואני מרגיש ייאוש טוטאלי!!)

ובכן להתראות
חברך
אהרן

גם אם צדק אהרן ראה צורך בכל זאת להתנצל על כעסו. איך
לי ספק שכוונתו הייתה טובה; ועובדה יומיים אחרי כן הגיע אלי מכתב
אחר ממנו:

12/5/66

לאבנר חברי היקר שלום ורב ברכה!

נו, אבנר היש לקוות שלפחות מכתבי יזכה
להיפגש עמך? אני מקווה שכן.

בודאי קראת את הפתק שהשארתי לך בת"א

תוכנו היה כמדומני חריף במקצת, הא?

אם כך הרגשת, אנא אל חשים לב לכך

ככלות הכל השתדל להביין שכתבתיו בעת

מצב רוח מצוורח, שכן היה זה מיד לאחר

גם כאן כמקודם אין להוסיף - המלים אותן כתב אהרן ידברו
בעד עצמן, ויספרו על כותביהן. ובגלויה, שבוע לאחר מכן כותב
הוא:

20/5/66

לאבנר היקר שלום ורב ברכה!

כיון שמה שכתבתי לך במכתבי הקודם לא התבצע
(לא באתי אליך) החלטתי לשלוח את נציגי - המכתב.

סיבת אי הביצוע היא העובדה שמצאתי הדרכה
במוסד חינוכי בי-ם, עם מי? תנחש! שאול, ובכך
יום אחד בא אלי שאול והודיע לי שהתקבלתי
לשם (יומיים לפני כן ראיתי המודעה בעתון, וכתבתי
להם). עתה זה לנו כשלושה ימים, עובדים שם
ובינתיים זה מוצא חן, ואפשר ללמוד באוניברסיטה
ואמנם נרשמתי לסוציולוגיה.

אבנר הייתי מאד רוצה שאנו, חברי החדר
נסתדר באותה העיר. לכן, אם עדיין לא החלטת
היכן להתמקם בשנה הבאה נשוחח על כך כפגישתנו
הבאה, מחרתיים בשבועות, בעת הכנס בישיבה.
אגב אנו נמצאים שם עתה בניסיון ואני מקוה
שנוכל להמשיך שם.

וכיון שאנו נפגש במהרה, נוכל לשוחח יותר בע"פ
מאשר בכתב. מה שרציתי שתעשה זה שתמסור ד"ש
לאוחנה (אבל ממש אמור לו זאת כי בשבוע האחרון
כשהיינו בגדוד כעסנו קצת ונפרדנו פתאום כך
שלא יכולתי להפרד ממנו כרגיל).

א"כ - אנו מצפים לפגישה לקיים את הפסוק

"חדש ימינו כקדם" ד"ש משאול
ולהתראות בשבועות
חברך אהרן.

אהרן השתחרר מהגדוד, חזר לשל"ת ומצא עבודה. דאג ללימודיו לשנה הבאה ועם זאת לא שכח את החברים - הוא רוצה להיפגש - להעלות זכרונות ולשמור על הקשר. בשבועות, נפגשנו בישיבה ובילינו חג של זכרונות, העלינו זכרונות מן העבר, טיילנו במקומות שנהגנו לטייל בזמנו - במכון וייצמן, התפללנו יחד, אכלנו יחד, ישנו באותו חדר - נזכרנו בכל, ונהנינו - בשביל אהרן זה היה חלום - תמיד להיזכר בעבר הטוב - תמיד לשמור על הקשר וכך הוא כותב לי מאחורי תמונת פספורט במדים שלו, כחודש לאחר מכן כשעבדנו יחד בקייטנה:

19/6/66

לאבנר

קבל תמונתי זו למזכרת לאות
הוקרה על הבילוי בצוותא בסמינר,
בצבא ובהדרכה.
זכור אל השכח את הקשר בין
חברי החדר

מחברך אהרן

ירושלים

הוא יודע להעריך את החברים ויודע לשמור על הקשר בין חברי החדר. אין צורך לכתוב הרבה, מוטב לקרוא את המכתבים בפעם המאה ולצטט - הם מגלים הכל:

28/8/66

לאבנר ידידי היקר שלום ורב ברכה!
שמחתי לקבל מכתבך, ואכן רצייתי לכתוב לך עוד לפני
זמן מה אלא שקיבלתי הזמנה לסכס חלוקת תעודות הסמכה
בישיבת הדרום וחשבתי שאפגשך שם, לפיכך התעכבתי.

מה נשמע? תמה אני שעד עתה אינך יודע
בבירור מה תעשה בשנה"ל הבאה. באשר לי מאד
הייתי שמח לו היית מסתדר בירושלים.
עכ"פ אני מאחל לך הצלחה רבה בכל אשר
תעשה ובאשר תהיה.

אבנר! לדעתי צריכים אנו כעת לתפוס עצמנו
בידיים, אנו בחורים צעירים, בשנה הבאה נלמד
ונצטרך לדמי-כיס. חבל איפוא שלא ננצל פנאי
להתכונן לקראת למודינו הז' מבחינה פיננסית
והז' מבחינת התכוננות ללימודים עצמם. אמנם
לבלות זה נחמד, אך לא ע"ח הדברים האחרים שאף
הם נחוצים לנו.

כפי שכתבתי לך אלמד אי"ה בי-ם מתימטיקה
ומדעי המדינה, במשך השבועיים האחרונים התרוצצתי
בקשר לעבודות ולבסוף השגתי הדרכה בישיבה תיכונית
בשכונה מרכזית בי-ם, הדרכה רק בשעות הערב,
משעה 7 בערב עד ל-8 בבוקר, חמש לילות בשבוע,
תמורת 200 ל"י לחודש. כמובן שאין זה מספיק
אך לבינתיים.

ובכן, מקוה אני שתענה למכתבי זה ובהזדמנות
זו תשלח לי בבקשה התמונה ממינס (החתונה).
כמו"כ בהזדמנות הקרובה בה תבקר בי-ם תוכל
לבקשני ב-מתיבתא הגדולה - בית הראש"ל - ישיבה
תיכונית ר"ח ז'בוטינסקי בין השעות 7 בערב עד
למחרת בבוקר.

במשך שעות היום אני מסתובב. אם תכתוב לי
אחכה לך.

אסיים בברכת שלום וכ"ט
ולהתראות שלך בכנות
אהרן

נ.ב. מה דעתך שנבלה ראש השנה בישיבה? ענה על כך מהר.

19/9/66

אבנר ידידי היקר שלום ורב ברכה!

שמחתי בזמנו לקבל מכתבך וברכתך, והצטערתי על שבשנה החדשה לא נוכל יותר להיות קרובים כפי שהיינו לאחרונה. עד עתה חשבתי שבכ"ז יהיו סיכויים שתסדר בי-ס. עכ"פ איחולי להצלחתך באשר תהיה...
... אבנר! נשתדל להזדמן יחד בכל הזדמנות שהיא. כתבתי לך בקשר לחגוג ראש-השנה בישיבה אך לא ענית על כך במכתבך ואף לא היית בחג בישיבה... כך אתה משתדל לשמור על הקשר? הרי לאחר החדש הזה, כשנתחיל ללמוד יהיה לנו קשה להיפגש כי נהיה בודאי מאד עסוקים, ועכשיו כשיש הזדמנות אתה מחמיצה? מאד הצטערתי על כך. עכ"פ בקשר לעתיד הקרוב, מה דעתך להפגש בכפור? ... ביום כפור רצוי אולי בישיבת שפיר. אנא ענה מיד היום! חשובה לשאול ולי כך שעוד לפני כפור נדע חשובתך - ואם תבוא - נבוא.
זו אחת ההזדמנויות הנדירות ולכן השתדל ונפגש, נחליף חוויות.

חברך

אהרן

ובאמת זו היתה אחת ההזדמנויות ונצלתיה. היינו ביום כפור, יחד כל חברי החדר לשעבר, שאול, משה אהרן ואני בישיבת "אור עציון" שבמרכז שפירא, בשפיר. בתאריך 25/9/66 השתחררנו מצה"ל יחדיו. כל חברי הכיתה - התפללנו שנהיה יחדיו גם ביחידת המלואים אך זה לא היה כך. זמן לא רב אחרי השחרור כותב אלי אהרן:

16/10/66

לאבנר, ידידי היקר שלום!

שמחתי לקבלת מכתבך ואמנם התכוונתי לכתוב כיון שעד אז לא כתבת למרות, שבשחרור נדברנו שאתה תהא כותב הראשון ושבאותה הזדמנות תשלח התמונות של השחרור... באשר להתייצבות קבלתי לתאריך 11.12.66 בירושלים אני עכ"פ מקוה שבמילואים עצמם נהיה באותו מקום, אך איך לדעת. באשר לתכניתי ללמוד גם ב"טכניקום" בירושלים, הוברר לי מאוחר יותר שלא יהא לי זמן לכך וכידוע "תפסת מרובה - לא תפסת" לכך כדאי להצטמצם בלמודים שנרשמתי להן.

... זה לע"ע מה שיש לי לכתוב, אל תשכח שבהמשך השנה נשתדל לבקר זא"ז כדי לשמור על הקשר. בהדרכה במתיבתא זה ב"ה הולך. אני שם מורה גם למתימטיקה ומ"מ - עד תחילת הלמודים באוניברסיטה א"כ מסור ד"ש למי שתפגוש. לכם ד"ש ממ. כהן והשאש.

בזאת אסיים בתקוה להתראות במהרה

חברך ומוקירך

אהרן

6/11/66

לאבנר שלום רב!

את מכתבך קבלתי ואוהך לא שכחתי. ואם לא כתבתי,
הרי שיש לכך סיבה, כי רציתי לכתוב לך קצת חדש וזאת
אפשר רק לאחר כשבוע של למודים באוניברסיטה.
... בגיל כזה חבר, אף אם יש חברה מועיל מאד...
באשר לי אני ממשיך בהדרכה (הכל בסדר) ובשעות היום
אני לומד מדעי המדינה וכלכלה. אף עזר לומד מקצועות
אלה. ואנו עוזרים אחד לשני...
... הזמן עובר במהירות וחבל מאד שלא הסתדרת בי-ם
... אסיים בתקוה לבשורות טובות... ולהתראות
זכור ז' בוטינסקי 31 מ- 7 $\frac{1}{2}$ כל ערב
שלום וכ"ט
ידידך אהרן

18/12/66

לאבנר חברי היקר שלום!

מאחר וזמן רב איני שומע סימן חיים ממך, החלטתי לכתוב.
שאל ואני חיכינו לך בחנוכה שכך זה הזמן בו יכולנו
לבלות ושאל היה לנו פנאי יותר. אך משום מה - לא באת.
איך המרגש ומה נשמע? עם מי הנך נפגש מהחברה? - כאן
אני נפגש תמיד עם חנוך, זבולון, אבוטבול משה, כהן והשאש
(מוסרים לכם ד"ש) וכך עם "יוש" מפקדנו מהסירונות וכעת
אני צוחק עמו ומלוצץ סוף סוף שנינו עתה אזרחים. הזוכר
הנך את התקופה הנעימה? תקופת הסירונות. חבל שאיננו יכולים
להיות עתה יחדיו. אני מקוה שבכ"ז תזכר בנו ופעם תכתוב או
תבקר.
חברך
אהרן

3/2/67

לאבנר השלום והברכה!

קיבלתי בשמחה מכתבך בו כתבת שב"ה הנך מרוצה,
שהנך לומד ועובד.

אמנם הגזמת במה שכתבת שלא עניתי לך וכף...
אך חלק מהאמת יש בכך וזאת משום הסיבה הפשוטה
שכל הזמן ציפיתי לאותו "יום שני" גורלי שיביאך
עמו, אך לשוא.

אני מקווה שאותו "יום שני" תזרח עליו פעם השמש...
ובכך כפי שהנך יודע, אני לומד ועובד, אך כרגיל
איני מתגבר לא על זה, ולא על זה. קשה לעשות הכל.
אני בכ"ז מקווה שבבחינות תצליח אי"ה וכן כולנו.
באשר לרשיון נהיגה, לא ביישתי את הפירמה, והוצאתיו
לפני כחודשיים.

שאל מנסה להמשיך ללמוד ומקווה ג"כ שתופיע.
באשר לעבודה כרגיל ממשיכים. אגב אני מורה גם
עכשיו למתימטיקה.

אסיים בתקווה שתמשיך במסורת ותבקר. נתראה בישיבה

רח' ד' בוטינסקי 31

שלך

אהרן

15/3/67

לאבנר שלום!

מאחר ולא ראיתך מאז ביקורך, ולא קיבלתי שום
מכתב, החלטתי לכתוב.
אני מקוה שבתחום הלימודים אתה טוב באותה מידה
שבתחום החברתי... (אני מקוה שבתחום זה אתה ממשיך
במסורת).

היש לך תכנית לפסח? אם תוכל לקפוץ לי-ם.
אני עובר בפסח מספר בחינות כך שאני עסוק. אצלנו הכל
כרגיל. אני נפגש עם שאול כל יום ונוסעים הרבה ביחד.
כל יום שיש אחה"צ טיול בסביבות י-ם, אבו-גוש עין כרם וכו'.
אבנר! אני מבקשך ומקוה שתעשה זאת, שבפסח תקפוץ לי-ם
נעשה קצת טיולים ונזכר בגדוד ובסמינר.

ד"ש מכולם

מסור ד"ש לכולם

שלום ולהתראות

חברך

אהרן

3/4/67

לאבנר שלום רב!

קבלתי מכתבך בשבוע שעבר אך רק עתה התפנית לי לענות.
אני מביין שבחקופה זו אתה נח קצת - (חופש) ובכך,
אני מקוה שתנצל זאת לבילויים - as usual.
אני נמצא עתה בחקופת בחינות וזה קשה מאד. במשך כל
השנה לא דגרתי מספיק ועתה עלי להשלים חומר רב. אקוה
... שבעז"ה זה יסתדר.

אבנר, בקשר לשבת שכתבת זה אפשרי וכשתבוא נכין
מה שצריך. אני מקוה שנצלת היטב את הפורים.
לשאל ג"כ בחינות החדש ואקוה שגם הוא יצליח,
אם כי הוא אדיש, ונסיוני להשפיע עליו, זוכה לתוצאות
מועטות.

יש לך ד"ש ממ. כהן השאש וזבולון.

אסיים בד"ש לחברה

ולהתראות

אהרן

חשבתי להתראות אתו ביום העצמאות אך בגלל סיבות אישיות
לא התראינו ואף לא בחתונה של אחד מחברי הכיתה. כתבתי אליו
והתנצלתי.

יומיים לפני שנקרתי למילואים כשאך התחילו ימי המתח, אחרי
יום העצמאות, קיבלתי את גלוייתו האחרונה אלי. והנה תוכנה במלואה:

21/5/67

לאבנר שלום רב!

קיבלתי מכחך וכבקשתך אני עונה לך מיד, בסכום
לא באת וכרגיל חמיד יש תירוצים, יה פרפר המחץ.
איך עבר יום העצמאות?

שמעתי שלא היית בחתונה של בסטרידר, מדוע?
האם אתה מתכוונן לקפוץ פעם לירושלים? מתי?
אבנר בשנה הבאה אתה מתכוונן ללמוד ולעבוד בירושלים,
אני מציע לך להתחיל עכשיו בחיפוש ובהרשמה!

עתה יש לי תקופה קשה של הכנה לבחינות תוך זמן קצר
ביותר.

אני מתאר לי שכך גם אצלך ואקוה שלא נבייש הפירמה...
בקשר לקייטנה אין לי מה להתעניין, צריך להרשם בימי העיון
שבאבן שמואל, ואם זה לא יצא בתאריך בחינה אשמח לקפוץ
ולברר. אך עד אז יש זמן. ד"ש ממשה כהן והשאש. מסור
נא ד"ש לאוחנה ולשאר החברה ואל תשכח לשמור על הקשר.
להתראות

אהרן

אהרן! אתה אמרת

"להתראות" - ולא נחראה עוד.
"ואל תשכח לשמור על הקשר" - והקשר בינינו נותק - לעד...
"בקשר לקייטנה צריך להרשם בימי העיון" - והשארחני בודד להדרכה.
"ואקוה שלא נבייש הפירמה" - ואכן, לא ביישת, נפלת על שחרור
ירושלים.

"עתה יש לי תקופה קשה" - קשה היתה.
"האם אתה מתכוונן לקפוץ פעם לירושלים?" - אקפוץ ואבקר את
קברך.

"מתי" - כל עוד אחיה.

ימים ספורים אחר כתיבת גלויה זו נקרא אהרן ז"ל למילואים
מהם לא חזר - נלחם ונפל בקרב על ארמון הנציב, בירושלים, בה
נולד וממנה לא רצה להפרד. עם קבלת הידיעה על נפילתו - לא
יכולתי להאמין; עליתי לירושלים, ולפני בואי לנחם את משפחתו,
ביקרתי בחלקת הקברות בהר הרצל, וחפשתי בין המצבות הרבות את
שמו - נכון היה הדבר:

943529 - אהרן ענתבי - נפל בקרב.

חבר

אבנר בן חמו

קרית גת

הוא היה

"הייתי רוצה לחוש את המות. ולו רק לזמן קצר ביותר. ביצד

מרגיש אדם ברגע שגמר את חייו"

"אתה רוצה? אני מוכן לעזור לך"

"אבל אני רוצה לחזור משם" אמר.

"יכתבו על קברך: כאן נקבר איש חס וישר"

נבאתי שלא לרצוני. מילים דומות לאלה, מחרידות ומרטיטות לב
נצבו לנגד עיני, במצבה החדשה שבבית העלמין הצבאי.

דומם יש בהי לפני הקבר הרענן, ונזכרתי במה שהיה לפני המלחמה.
לויטיו במשך מרבית ימיו. מן הילדות ועד המוות. ממשקי הילדות
נסיונות וחוויות משותפות למדתי לדעת את השקפת עולמו. אני זוכרו
כבחור, ענו. ארשת פניו מביעה טוב לב ואהבת הזולת.

נימה של עצב ופסימיות נשמעה בדבורו. בערב המלחמה אמר:
"איני מאמין שתפרוץ מלחמה. אף צד אינו רוצה במלחמה. ואני יותר
מכל אחד אחר איני רוצה במלחמה. זו לא תתרום אף לאחד מן הצדדים.
זה רצח המוני. אני חושש מזה, אבל אם לא תהיה לי ברירה, לא אשאר
בעיר, כאשר היחר ילחמו."

הוא אמר כך, ועשה כך. הוא גוייס ליחידה שאינה קרבית, אך
הלך והתנדב לחזית. חששתי לחייו ובתוכי התפללתי שיחזור שלם. את
מכתבו האחרון קבלתי ביום שפרצה המלחמה, השבתי לו וצפיתי למכתבו
הבא. משעברו ימים מספר לקרב על ירושלים, חרדתי לגורלו, ומחשבות
שונות עלו בי, "משום מה אינו כותב?" אלצתי עצמי לא להרהר במות,
קשה היה לי לותר עליו. הימים עברו והחששות גברו. ומשבאתי אל ביתו

לשאול לשלמו, אביו ישב דומם ומדוכא. הבנתי הכל ולא הייתי צריך לשאול.

"לאן בני הלך" שאל אותי "מדוע לקחו האלוהים והוא בני יחידי כיצד יכולתי להרגיעו, ישב, הסתכל בפני ודמעות כסו את עיניו. אחר, אמר בבכי חנוק:

"אמרנו לו שלא ילך, הוא בננו היחיד, הייתה לי הרגשה שיקרה לו אסון. חשבנו שהוא יפול מהקטנוע והמוות יבוא לו בצורה זו. איזה בחור נהדר היה, ידע הכל. ידעתי שיהיה אדם מלומד וחכם ותמיד התפללתי לאלוהים שישמור עליו. מה אעשה עתה, זקן אני, גלמוד אני". הכאב היה נורא, יצאתי במהרה מן הבית כי לא יכולתי לשאת זאת. מודעות היו תלויות על הקירות: "בנינו יקירנו נפל בקרב על ירושלים" עכשיו רק המצבה מזכירה את שמו.

לעתים, היה אומר לי "אבוי לאדם, חיינו כל כך ריקים ומלאי עמל. מקוה תמיד לטוב ולא בא לו הטוב. וכאשר מת, מתאבלים עליו שבעה, מכסים אותו בעפר, ושוכחים אותו".

כך הייתה השקפת עולמו, פסימית במהותה, ואעפ"כ מלא תקוות ואמונה חזקה בעולם טוב יותר "אני מאמין שיש עולם שאחרי העולם הזה", היה אומר, "יש משהו באדם שהוא נצחי, אפילו אם יקחו אדם ויחתכו את כל איבריו ויפזרו אותם, הדבר המאחד ביך כולם הוא נשמת האדם. והיא נצחית". כך היה מסביר את אמונתו החזקה, ודביקותו בדת - הייתה אמיתית, ותפילתו - תפילת אמת. היה אומר שהנאה בחיים היא התחושה שעשית טובה לאדם, שעזרת למישהו. והנאות כאלה, רבות היו לו בחייו.

לפני מותו היה עסוק ביותר. מן הלמודים לעבודה, ומן העבודה ללימודים. האמנתי ביכולתו. עבודתו הייתה במסירות, ולמודיו בשקידה רבה. שעות רבות של לימודים מייגעים אחר העבודה. בשעות הקטנות

אל הלילה ישב. רצונו היה החלטי: "אני רוצה להוכיח להורי שאצליח",
למטרה זו הוא חתר תמיד. מצבו נשתפר לאחורונה, "עכשיו אני מרוצה,
אני עובד, ולא תלוי באחרים". הייתה לי הרגשה נפלאה לשמוע זאת
ממנו, לאחר שנים רבות של סבל, חוסר דאגה אמיתית של אם.
פעם התוודה - "הייתי מוכרח ללמוד כדי שלא אשאר בור ועם הארץ".
נאלץ היה לעבוד עבודות גופניות כדי לתמוך בעצמו ואף במשפחתו,
"משהתחלתי לעבוד חשבתי לחסוך כסף, כדי שההורים שלי יעברו לביית
טוב יותר".

ידעתי שיגיע רחוק בחייו, אמר לי "אני לא אסתפק לא בתואר
ראשון ולא בשני", האמנתי לו, משום שאני מכיר את אפיו. ההתמדה
הייתה אצלו בלתי רגילה. העקשנות והדביקות במטרה ציינו את אפיו,
והשאיפות היו רבות. כדור מרצחים שם קץ לכל אלה.

יעקב ע.

בתוכינו הוא

... כל כך בלתי נתפש ובלתי מובן, חשבנו, הנה נגמרה המלחמה ובלבנו הודיה, אך עצבות ירדה עלינו. עצבות באשר שלמנו מחיר לנצחון ומבעד לתמונות הדוממות ומתוך מכתביו אלינו, עלתה ונצטיירה דמותו השוקקת חיים ונגד לעיננו הבוכיות צפים ועולים הזכרונות.

בנעוריו עבר אהרן לא מעט משברים. הייתה לו דרך מקורית משלו להסתכל על החיים. הוא לא היה מנותק מהחברה, תרם הרבה בעליזותו, ובתפיסתו החברתית להווי החדר בו גרנו.

לא בגוף נסתר נפנה אליו, כי בתוכינו הוא. ועל כך נאמר: אהבנוך אהרון, היית חוליית קשר בין חבריך, אתה זה שהיית כותב לנו ו"קופץ" לבקור קצר ע"מ לשמור על קשר, קשר שהחל בתחילת שירותינו הצבאי וכבר הפך לקשר הדוק כאילו גדלנו יחד.

נמצא מידה מסויימת של נחמה בידיעה הברורה שלא לשוא נפלת. נפלת למען עם וארץ. למען שפה, למען ירושלים בה גדלת.

ומתוך הרגשה הכבדה, שזכרך יישמר אתנו תמיד ומדמותך נשאב מקצת חדות החיים שהיית לך - עודך עומד לעיננו אהרון.

קצרה היריעה מהכיל, וגם אם אכביר מילים ספק אם יהיה בכך כדי להביע את אשר עם לבנו, אך נוכל רק לאמר כי גלגל החיים טובב והולך ואין עוצר, ואלו אנו בזכותך ובזכות הקרבתך למען שחרור ירושלים נמשיך בקו של ישוב, כבוש ויצירה. ובהמשך הבניין ננוחם.

משה אוחנה.

תמתק לך שנתך

"מתוקה שנת העובד אם מעט ואם הרבה יאכל" אמר קהלת. שאפת לדברים רבים ופעלת בשקידה למלא שאיפה זו. אך מעט היו הפירות שקטפת. ואף על פי כן מתוקה שנתך.

והמכשולים שעמדו בדרכך רבים היו, כבר בשנותיך הרכות מתה אמך, קשה היה לאביך לטפל בך ושלחך למוסד. בחופשותיך הקצרות עבדת על מנת לקיים עצמך, בה בשעה שחבריך בלו יפה בקייסנות ובמשחקים.

אך התגברת על כל המכשולים. את ביה"ס היסודי סיימת בהצלחה, גם את ביה"ס התיכון גמרת בהצטיינות (זכור לי שפעמים היית קופץ לעבוד בעבודות בניה. בקרבת ביה"ס בשעות הפנויות של אחה"צ).

את לימודיך השתדלת להביין עד סופם, בעל מחשבה עמוקה היית, ונזהרת מלעשות צעדים פזיזים.

תכונה נוספת היית בך והיא ההרגשה שחסר אתה ידע, ונצלת, אכן, את הזמן לרכוש ידע והשכלה. היו בך מין עדינות טבעית ופשטות, מדה של הכנסת אורחים וכמיהה לעזור לאחר.

התמסרת בכל לבך לחניכך במוסדות השונים בהם חנכת. היתה בך מין שלימות, שלם בחייך, שלם עם עצמך ושלם עם חבריך. שלם גם נפלת. תמתק שנתך. שלום.

יהודה ה.

"נר תמיד!

אל תמית

בקרבי, ידידי אהרן

לאחי!

אור נצחי

הפץ, נר הזכרון.

לא לספור לך

לא לספור לך אני בא. כי לגבי אתה לא מתח. שכן יותר חשוב לי אתה ולא אותו צל שהכרתי מאז. אתה שהכרתיך מתקופת הסמינר, והרי יחד גם שירתנו בצבא ויחד גם למדנו באוניברסיטה. ולא מפליא הדבר שעדיין ממשיך אתה לבקר אותי, ממשיך לעוץ לי מעצותיך, או לחנות לפני צרותיך. פעמים אתה עושה זאת במפתיע וללא שום הודעה. יושב אני ולומד, בא אתה משביתני מלמודי ומשוחח אתי על דא ועל הא. פעמים הבות הטרדתני בשעת שמחה וריקוד ואז מנתק אני את עצמי מכולם, לוקח אותך אתי לפנה ויחד צוחקים אנו על דברים של מה בכך, על עולם סוזר זה, על הכל. פעמים אנו רבים ולאחר רגע משלימים, כפי שהיינו עושים בשעה שאותו צל היה מלווה אותך. דרך אגב: שמתי לב שלאחר המלחמה השתנית לגמרי זה לא אותו אהרון, לא רק שחסר אתה אותו צל אלא שגם רציני אתה יותר. גם אני רציני. המלחמה הפכה אותנו לרציניים. גדלנו תוך ששה ימים. הפכנו מנערים, שרק אתמול שובבות נעורים הייתה נסוכה על פניהם, לאנשים מיושבים בדעתם. אכן צוחק לו הגורל.

זוכר אתה שדברים מעין אלה אמרתי לך, עוד בהיות הצל בצידיך והסכמת אתי. לא רק על דברים שכאלה שוחחנו אלא אוהבי זכרונות היינו. וביחוד אתה אוהב זכרונות היית. חמיד בערגה היית צופה אל העבר.

יושבים היינו ומספרים על ימים עברו, על חויות משותפות, טיולים, דברים שקרו וששוב לא יקרו. העבר שחלף ואיננו. כבר אז ידענו שהעתיד גם הוא יהפך לאתמול וכולנו נתלש מגופינו, ללא צל נהיה. זוכר אני שבקשת ממני תמונה למזכרת. ע"מ לזכור אותי. לזכור את העבר. בגב התמונה רשמתי - זוכר אני - "החיים הם אנסף של זכרונות ושל תמונות",

קראת זאת, צחקת. ראה עד כמה מוזר הדבר נתתי לך תמונתי למזכרת על מנת שתזכור אותי ונמצאתי אני זוכר אותך (דרך אגב: תמונה ממך לא קבלתי, אמרת לי שהתמונות שבידך אינן מוצלחות. הבטחת שבהזדמנות תתן לי אחת).

תמיד אהבת להעלות זכרונות. את הטיוול לסחנה בודאי אינך שוכח. בלילה ישנו על שפת הכנרת, רגועה כתמיד הייתה הכנרת: רגועים היינו שנינו. שכבנו זה בצד זה, הבטנו בכוכבים שמעל וחלמנו. לא שאלתיך על מה חלמת, ואולי תפילה הייתה בלבך. איני יודע ואתך הסליחה.

תפילה... באלהים האמנת זאת זוכר אני (היו כמה וכוחים ביננו בנדון. אך איך לי הזמן לריב אתך, אל נקלקל את שטף הזכרונות). זוכר אני לילה אחד בקרנו ארבעתנו (בגב התמונה שנתת לאבנר רשמת "ארבעת הנונים" ועד עכשיו לא יודע אני מה היית כוונתך) אתה, אבנר, משה ואני בנשף רקודים. הנשף הסתיים בשעה שתיים לפנות בוקר, נזכרת שחייב אתה תפילה לאלוהים. תפילת מעריב הייתה זו. עמדת ליד אחד העצים והתיחדת עם אלוהיך ואז לא רק שהערכת אותך אולי אפילו קנאתי בך, האמנת במשהו ולכך לא התייאשת.

זוכר אני, היה זה רק לפני שנה, למדנו יחד באוניברסיטה, אתה למדת (באותו זמן אף הפסקת לעבוד במשרה מלאה) אני לא די שלא עבדתי אלא גם למודי ממני היו והלאה. היית בא ומטיף לי, משדל אותי ללמוד, משכנע אותי (פעם אף גייסת את אחד מחברי הסובים על מנת לבוא ולהעמידני על טעותי). באותם רגעים אהבתיך כאח לי.

חסרי אמצעים היינו שנינו, ישבנו ודנו איך לקיים את עצמנו בשנות למודינו באוניברסיטה. ואז העליית רעיון לשפץ עליית גג הרוסה ולדור בה, עשית את המלאכה לבדך, ובאיזו חריצות. הספקתי אף לישון בה לילה אחד. אך לאחר זמן - ודאי זוכר אתה - בא משהו

שסען לבעלות על המקום. ואז ברוב כעסינו הרסנו את אותה עליית גג
כפי שמצאנוה בתחילה.

רבים הדברים אליהם היינו קשורים יחד. הדרכנו במקומות שונים
בצווחא. את ימי ההדרכה באשקלון זוכר אתה? ואת חניכי "בית חנוך
עוורים"? (בקרתי שם אתמול ושאלו אותי לפרש הדבר על כי הפסקת מלבקר
אותם, כי לבקר אווהם מרבה היית) ורבים הספורים והחיות שהיינו
מספרים בשעה שהיית "קופץ" אלי, או בשעה שהייתי אני ה"קופץ" אליך
(יש לציין שלרוב אתה היית ה"קופץ" אלי).

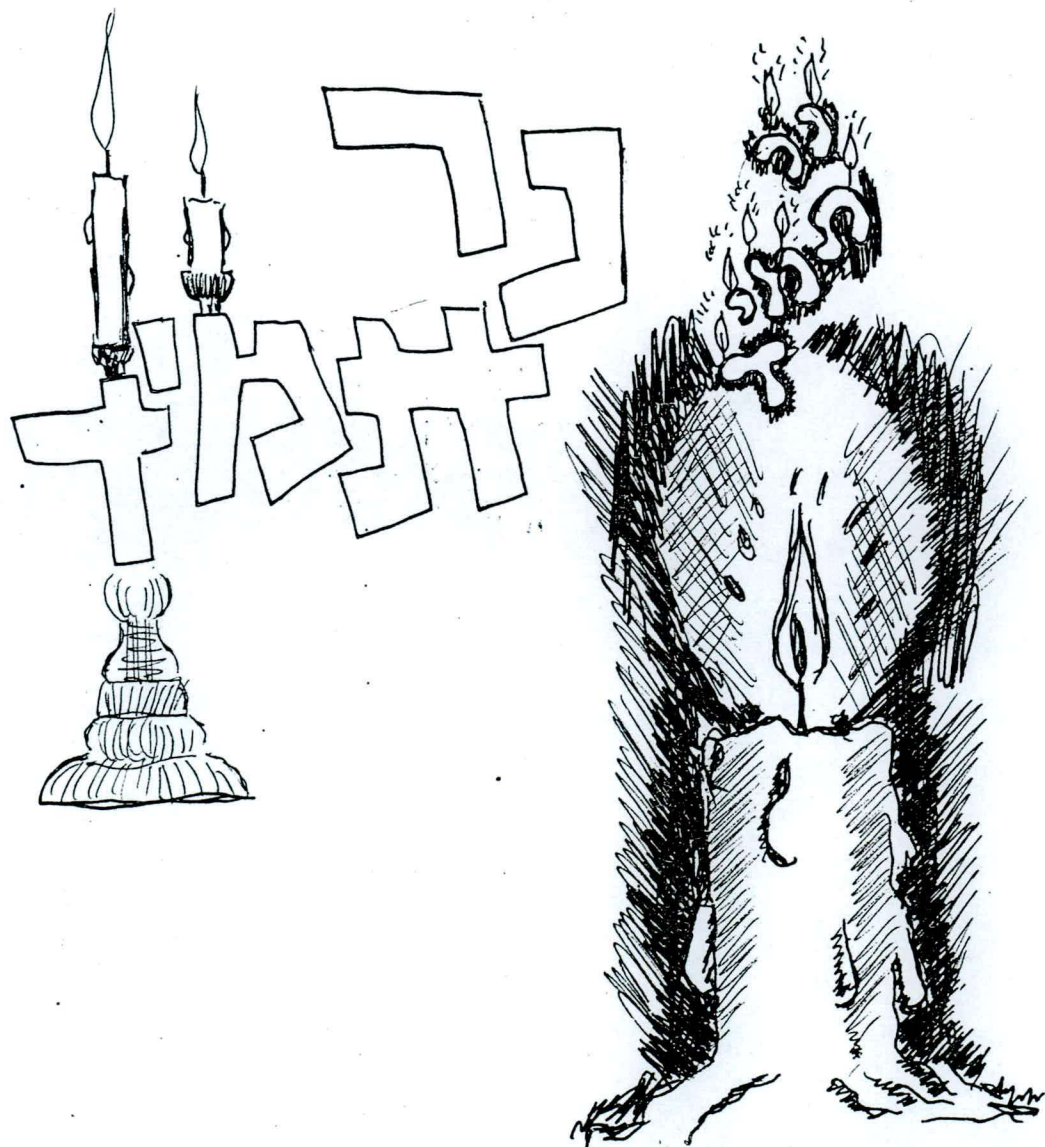
שלום לך, ואל תשכח "לקפוץ", נשב, נעלה יחד זכרונות. ולא חשוב
לי שהנך בא ללא הודעה מוקדמת. לא אכעס גם אם צלך לא ילווה אותך.
העיקר שתבקר (אם כי צר לי שכך איני רואה אותך).

נשב ונעלה דברונות...

להשמע

שאל

נר תמיד

נר זכרון - הותרת

אחי אהרון ---

מהבהב בלבבי

ובלבם של רעי, רעיך,

מאיר הימים

ימי נעורי, נעוריך.

ראה הוא דולק בכל גווני האש

חי וער ותוסס

הוא מלהיב בלבבי, לבבך,

הוא שלי, של כולם ושלך.

זהו נר תמיד, לפיד הבוער

לא מלים אחרונות לשלום,

זהו חוט שני הנרקם ושוזר

את כולנו ברקמה של חלום.

לא אבכה מות ידיד

כי אחטא לנרו

לא אשפוך דמעי

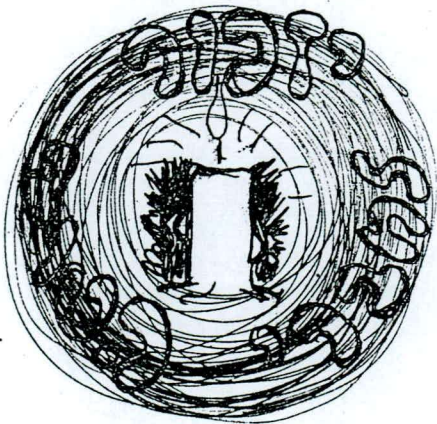
- לאורו.

רק נוגות לי אשב -

אעלה ברוחי:

דמותו וארחו ושיחו
ועצבות בי תשכון --
תרד לנפשי:
עצבותו התמידית, צערו
נר תמיד...

שאל

יזכור לחברי הטוב

יינים יוקדות, פנים מחייכים, שקט נפשי ומרץ נעורים
כך היה אהרן .

פשו הטובה והאצילה, שאפה תמיד עזרה לזולת.
אציל נפש היה אהרן .

למידיו, חניכיו היו בראש דאגותיו
מדריך נוער היה אהרן .

כל מקום אשר אני הולך, נזכר אני בדמותו
כי דמות היה אהרן .

ידיד יקר, עולמי חשך, גלמוד השארתי
כי ידיד היה לי אהרן .

אהרון אחי, סבלי קשה בלכתך
כי לפתע נלקח אהרן .

ה יקום דמך אשר על לא עוול נשפך
כי בו האמין אהרן .

רוחך ודמותך לא ימושו כל עוד רוחי בי
כי עצוב לי בנפול אהרן

שמתך בצרור החיים, בגן עדן תהא צרורה
כי בנצח האמין אהרן .

פקדיו

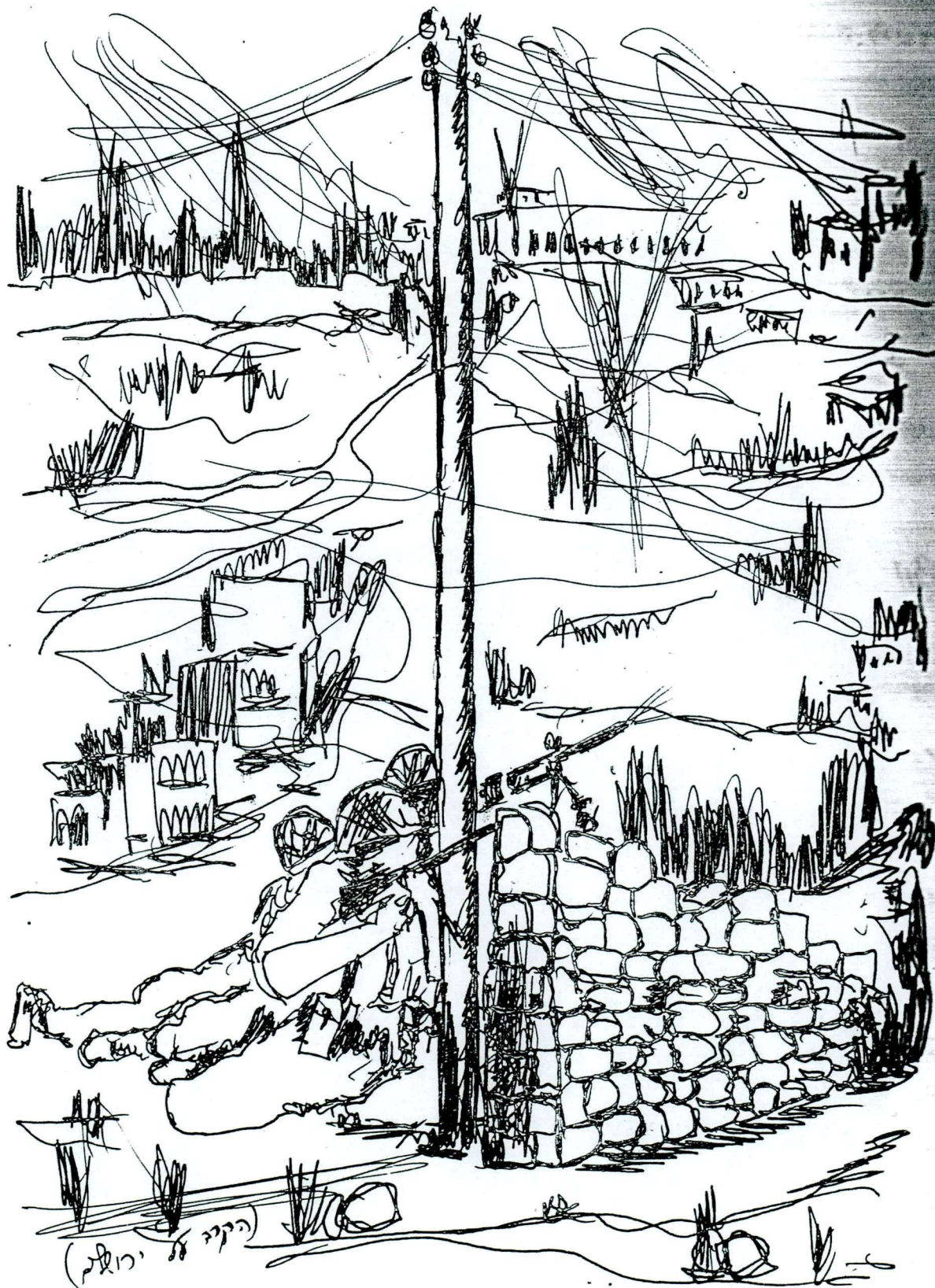
במסע העסכם של הטירונות

מתוך דברי הרמטכ"ל רב אלון יצחק רבין
בטכס בו הוענק תואר ד"ר כבוד מטעם האוניברסיטה
העברית בהר הצופי בירושלים ב- 28 ביוני 1967

... העם כולו עמד נפעם, ורבים אף בכו, לשמע הבשורה של כיבוש ירושלים העתיקה. הנוער הצברי, קל וחומר החיילים, אינם נוטים לסנטימנטליות... אולם מאמץ הלחימה, החרדות שקדמו לה... עוררו מעיינות של רגש והתגלות רוחנית. צהלת נצחון אחזה בעם כולו. אף על פי כן נתקלים אנו בתופעה מוזרה בקרב עדת הלוחמים עצמם. איך הם יכולים לשמוח בלב שלם. ויותר מקב של עצב ותדהמה נמסכים בחגיגתם. ויש אפילו שאינם חוגגים כלל. הלוחמים בקוים הקדמיים ראו במו עיניהם לא רק את תפארת הנצחון. אלא גם את מחירו. חבריהם נפלו על ידיהם, מתבוססים בדמם. ויודע אני שהמחיר הנורא ששילם האוייב, אף הוא נגע עמוק בלבם של רבים מהם...

במקומות רבים מאד התחוללו קרבות ארוכים ונואשים. ברפיח ובאל עריש, באום כתף, בירושלים, ברמת הגולן, במקומות אלו ורבים אחרים, התגלה הלוחם של צ.ה.ל. בגבורת רוח ואומץ שבהתמדה, שאיך איש שלא יעמוד משתאה מול התופעה האנושית המדהימה והמרהיבה הזו... נשאו על גבי ערכים מוסריים, על גבי מאגרים רוחניים, לא על גבי הנשק או הטכניקה הקרבית...

גלויים אלה ראשיתם ברוח וסופם ברוח. התעלותם של לוחמינו לא בזכות הברזל באה, אלא בזכות התודעה של שליחות עליונה, של הכרה בצדקת ענייננו, של אהבה עמוקה למולדת ושל הכרת התפקיד הקשה שהוטל עליהם: להבטיח קיום האומה במולדתה. לקיים - ואפילו יהיה זה במחיר חייהם - זכותו של עם ישראל לחיות חייו במדינתו - חופשי, עצמאי, בשלום ובשלוה.

התאחדות הנוער

אני כותב לך מכתב זה מוכנה להצטרף
אל ההתאחדות הנוער של ישראל. אני מקווה
ההתאחדות של ישראל תצטרף עם ההתאחדות
הנוערית של ישראל.

הנה מכתב זה ימלא תפקיד נוסף ויש
להצטרף אליו ליושבים בהתאחדות
הנוערית של ישראל.

התאחדות הנוערית של ישראל
היא מוכנה להצטרף אל ההתאחדות
הנוערית של ישראל. היא מוכנה
להצטרף אל ההתאחדות הנוערית
של ישראל. היא מוכנה להצטרף
אל ההתאחדות הנוערית של ישראל.

אני, אהרון, מכתב זה
לשם ההתאחדות הנוערית של ישראל.

התאחדות הנוערית של ישראל
מכתב זה

הצטרף בעצמו לאחת החוליות

אהרן הגיע למחלקתי בערב היום הראשון למלחמה מפלוגה אחרת בגדוד. הוטל עלי לערוך את המחלקה להגנה על ארמון הנציב בירושלים. היו לנו 2 מקלעים ונשק קל, והייתי חייב לבחור לחוליות המקלע אנשים שיש לי בהם אמון שיעמדו במבחן הקרב.

והנה למרות שאהרן הצטרף אלינו זה לא מכבר, הוא עורר בי אמון בהתנהגותו השקטה תחת הפגזה, וכשהצבתי את חוליות המקלע, הצטרף בעצמו לאחת החוליות.

כל אותו לילה היינו נתונים תחת אש מרגמות כבדה. מחופרים בשוחות שחפרנו. עם בוקר פתחו הירדנים באש גם מנשק קל ופחאום גלינו שהכדורים מכוונים מדי, קרובים מדי אלינו. הסתבר שהצלף מסתתר כמה מאות מטרים מאתנו ויורה מדי הרימנו את ראשינו.

חוליות המקלע קבלו פקודה לפתוח באש כדי לחסל את הצלף. אהרן המקלען פתח באש מדוייקת שהניסה את הצלף. אך הסתבר - לא לזמן רב. שכן לאחר הפסקה קלה שוב נשמע קול הנפץ המיוחד של רובה הצלפים שמולנו ואחריו קריאה - "חובש". קפצתי מהשוחה, לקחתי את החובש ויחדיו זחלנו עד לשוחה שממנה נשמעה הקריאה. לא יכולנו להושיע אהרן היה מוטל ללא רוח חיים כשידו על המקלע.

יהי זכרו עמנו לעד.

יהודה רוזה

מפקדו

חובט! חובט!...

מ. בגין
לשכת השר

ירושלים, כ"ט באלול תשכ"ז
4 באוקטובר 1967

לכבוד
משפחת ענתבי
רחוב אלפנדרי 33
ירושלים.

משפחת ענתבי היקרה,

הריני כותב אליכם בדחילו ורחימו. מה ערכן של מלים, אף אם הן יוצאות מן הלב, מול פני הקרבן אשר נתחם למען עמנו וארצנו? אך אם אני מרשה לעצמי לפנות אליכם במכתב זה, הריני עושה כן משום שגם מנת חלקי היא יתמות - ואף את קברם של יקירי נפשי לא אדע - ובמשך שנים רבות, בשאתי באחריות, שאין נוראה ממנה, להייהט של לוחמים עברים, אחי גבורי התהילה במחתרת, ידעתי שכול מהו. הן הבנים שנפלו בימים ההם - בני היו.

המקום ינחמכם, משפחת ענתבי היקרה. בנכם אהרן - זכרו יחיה לעד בתולדות עמנו. הוא, יחד עם אחיו לנשק, יצא למלחמת הצלה וגאולה. מדמו הקדוש צמחה לישראל ישועה גדולה. גבורתו ונכונות ההקרבה שלו ישמשו דוגמא לנוער העברי, לא רק בדור הזה אלא גם בדורות הבאים. בזכות בניו כאלה יצא עמנו מעבדות לחרות; בזכותם הוא חי ויחיה.

זאת הנחמה.

ש ל כ ס,

בכבוד ובהוקרה,

מ. בגין

בגיל בי"ס יסודי

צוריו

בגיל בי"ס תיכון

המתיבתא הגדולה - בית הראש"ל

הישיבה התיכונית ת.ד. 10, רחוב ז'בוטינסקי ונ, ירושלים

ה"ה י"ג סיון תשכ"ז

! כבוד ידידנו היקר והנצלה אהלי ה' וחובבי שמו

ר' כחמים צנזי הי"ו

לצעד רב שמענו על האסון הנורא בנפול זנו

מאוכה והמדיק פותק והאסור ר' אהרן צנזי

ז"ל על קדושת השם וההערץ

אין כסיון אלים להציל את רגלי תנוחואנו הפנים

הפית' ימים אהבם כעק אילני ציון וירושלים

כאמר הכתוב: כיש אשר אמו תנוחואנו, כן יכני

אנוחאבם, וכירושלים תנוחואו.

ואי אפסו לפניה אדם

והרי המותם הנשאר לפניה אפלה

כ"ז

בית היליה

חובבי יוס

ראש הממשלה הישראלית

ומזר בית המדרש הישן בירושלים

ומניח תפיליו. מן המשכימים לקום היה ותפילתו בכוונה הייתה,
בכובד ראש, בענווה יתירה.

נזדעזענו אנו מוריו בהודא לנו דבר נפילתו וחבריו בשכונות.
הוא נחסף מאתנו במבחר ימיו ונפל כחייל נאמן לתורה ולמולדת. עליו
נאמר: "קשה סלוקם של בחורים לפני הקב"ה כחרבן בית המקדש".

מנהלו, הר' יעקב מלמד כהן.

עצוב היום בלי השמש

ועצוב הלילה בלי ירח

אך עצוב מכולם

היום בו אנו נפרדים

ציון לנפש זכה ועדינה

תלמיד צנוע ושקט היה אהרן עוד מימי ילדותו בביה"ס היסודי "אור החיים" בירושלים. היה מחזיק בתורה, שקדן בלמודים וגדול בתורה מחבריו בכחתו. הבנתו ותפישתו היו לפלא בעיני מוריו ומנהלו. היה מעמיק בלמודיו ואהב לחקור ולשאל שאלות, לעתים העמיד מוריו בפני מצבים שלא יכלו לענות על שאלותיו העמוקות ומצוי הדין. יותר מזה. - היה ירא את ה' בסתר כבגלוי, הלך בדרכי ה' ומעשיו היו באמונה וביושר. דבקו בארחות חיים דתיים היו מתוך אהבה והכרה דתית פנימית. אהבתו למוריו, ביחוד למנהלו היתה עזה. גם לאחר סיום למודיו לא נתק יחסיו למוסד ולמנהל - מדי פעם בפעם היה נוהג לבקר בביה"ס ולעמוד על מצב הלמודים, לדעת שלום המנהל וחבר המורים.

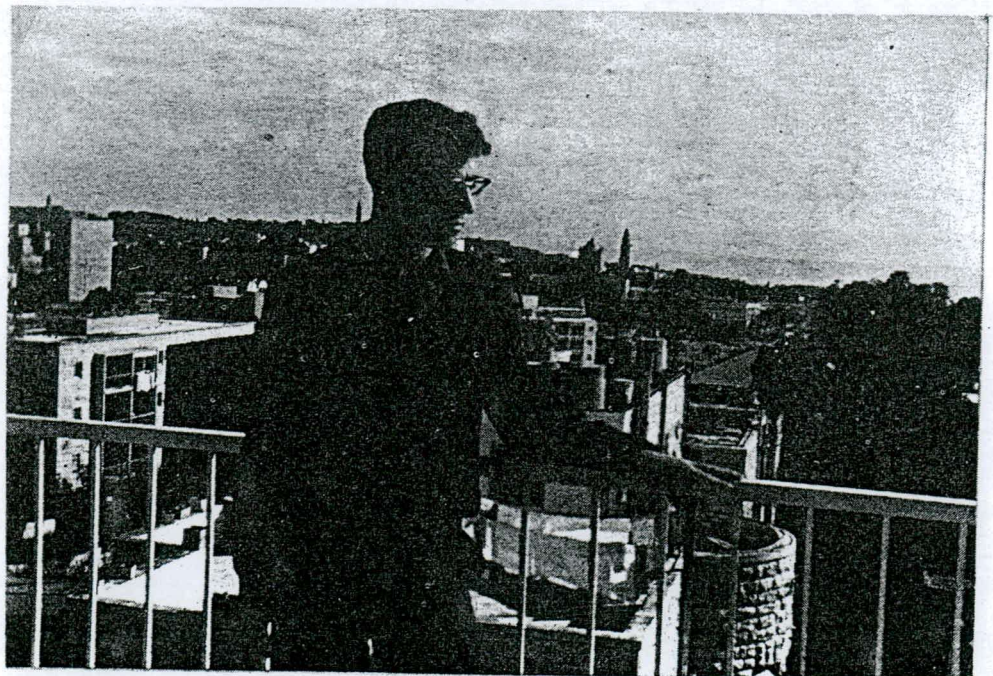
מדה נאה היתה שבועה בו - היה נוהג בחגים לבקר בבית המנהל ולקיים "והיו עניך רואות את מוריך", היה משפיע על התלמידים, מקרבם ליהדות, מרביץ תורה בשבתות בין ילדי השכונות בנחלאות ממש מתנדב.

על אף היותו תלמיד ישיבה התגייס לצבא בבחינת "הספרא וסייפא כרוכים ירדו לעולם" והיה אומר: "אני מרגיש בהתגייסותי כחובה להחזיק בשלח בידי האחת, ובידי השניה אשנן למודי ואחזיק בתורה". גם בקיא בחנ"ך היה ובכך שמש סמל ודוגמא לנוער אשר בנחלאות. וכמובן מאליו, המשיך בלמודים פדגוגיים ושמש כמורה ומדריך במתיבתא אשר בירושלים.

כמה נעים היה לשמוע קולו הדק והצלול בימים בהם שמש כחזן בכחות הגבוהות שהתאספו בבית הכנסת שבירושלים. מחעטף בטליתו

תלמידיו

אהרן העזרה

מזל ערפסת העתיבתא, בה שימש
כמדריך ובעזרה

מדינת ישראל

משרד החינוך והתרבות

מכון תורני סרגוני
בית מדרש ממלכתי-דתי למורים
רחובות

תעודת-הוראה

מר _____ אהרון ענתבי

שנולד ביום א' לחודש אלול שנת תש"ו (26/8/46) בעיר ירושלים במדינת ישראל
למד במוסד בשנים משכ"ה-ה-ג בכיתות א-ג וחתימה בהוראה בהדרכת המוסד.

על יסוד הישגיו בלימודים ובעבודת ההוראה ועל יסוד בחינות גמר
הוסמד להורות בבתי-הספר היסודיים

רחובות, יום יח' לחודש אדר א' שנת תש"ז (28/2/67) המנחל

מס' 78

תאריך ה' אלול 2 תשכ"ז
14 באוגוסט 1967

לתקורה זו מצורף ניליון ציונים

המנחל

המנחל הכללי

חותמת המשרד

אבל לי הבטחת

... כה שקט ומרגיע
ובעיניו בת צחוק
ביישנית, וניע --
שמעתי --
אלינו לא תחזור.
אבל לי הבטחת
ומלתך האחרונה --
"להתראות עוד אשוב מהמלחמה"!

הרצל י.

ללא טו סי טו לא
'םלל ולאל לאל
ללל טל :םלל לל
ללל ללל ללל ללל
ללל ללל ללל ללל

— טלל ללל ללל ללל

ללל ללל

ללל ללל ללל ללל

— ללל ללל ללל ללל

ללל

ללל ללל ללל ללל

ללל ללל ללל ללל

ללל ללל ללל ללל

ללל

— ללל ללל ללל

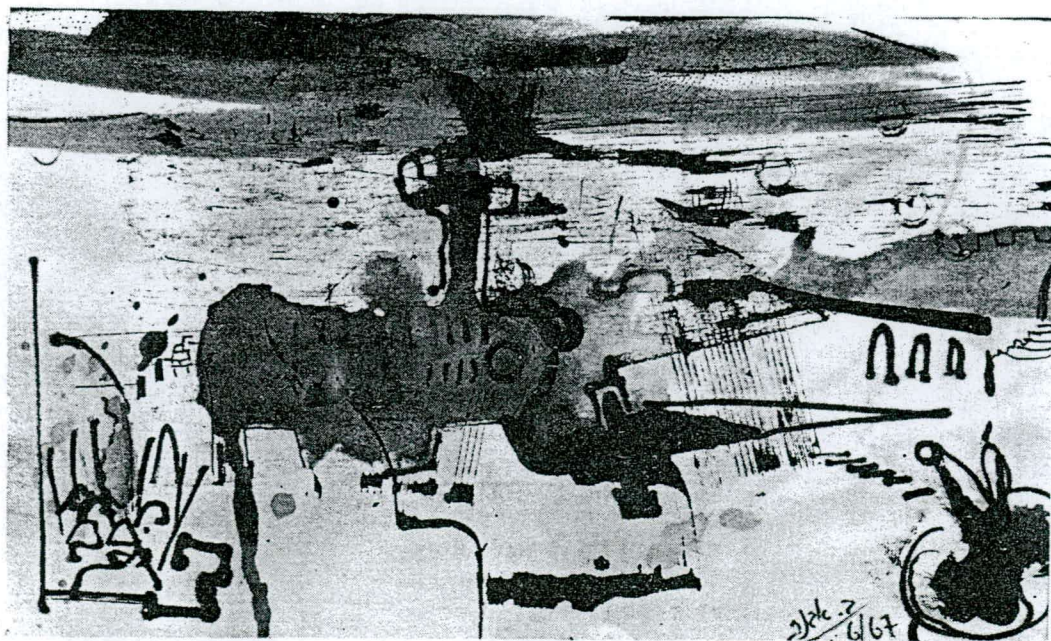
ללל ללל

-- עלו הנערים, לכו וראו
קברים רעננים
אשר בהר קבורים
-- ושירת ימי נעוריהם נדמה --

-- שאלו אומללים שכולים
כעלים ברוח נדפים, נהדפים
-- בשחרור עם וארץ מתנחמים --

-- היאך קמו וגברו כפירים
שאל מנהיגיהם,
הרי כמוהם --

-- ואתם הנערים, זכר קדושים
בל ימחה.
חרץ יחרץ מוחם
חריץ עמוק בלבותיכם.
לעד - לעולם --

ההפגזה על ירושלים, כפי שצירתייה
ספונטנית, עם הישמע הידיעה על מותו.

כגורל אמו גורלו

האפופיאה עסורת ההוד והגבורה של הצנחנים משחררי ירושלים העתיקה, מהולה במשקעים עמוקים של יגון. עד היום כאשר אני משוטט נפעם ונרגש בין הסמטאות הקמורות והקסומות, או שעה שאני יורד להתפלל אצל נדבכי הכותל המערבי ונבלם ברטט של קדושה - לצד רגשות השמחה והגאווה מוצדת מולי דמותו של המדריך המסור אהרן הי"ד.

כשם שקשה להסתגל לתמורות האדירות שחלו בארצנו ובעירנו, כך קשה לעכל את העובדה, כי אהרן הצנום והממושקף, הצעיר השחרחר מקורזל השיער איננו. אנו תלמידי הישיבה לא נוכל לשכוח אותן שעות ארוכות שעשה במחיצתנו כמדריך ומשגיח.

השכלתו הכללית והתורנית הרחבה נכרה היטב באשיותו. מורה כי יחסר במקצוע כל שהוא, אם תורני, אם הומני ואם ריאלי - אהרן ימלא את מקומו בהתנדבות על הצד הטוב ביותר כשהוא מפגין ידיעה ושליטה בחומר, ללא הכנה מוקדמת, וכמובן יכולת מתודית מעולה. קופה של מעשים טובים תלוייה לו מאחוריו, ואנו כתלמידים חשנו היטב כיצד הוא משתדל לקרב את החלשים לטפח ולעודד אותם.

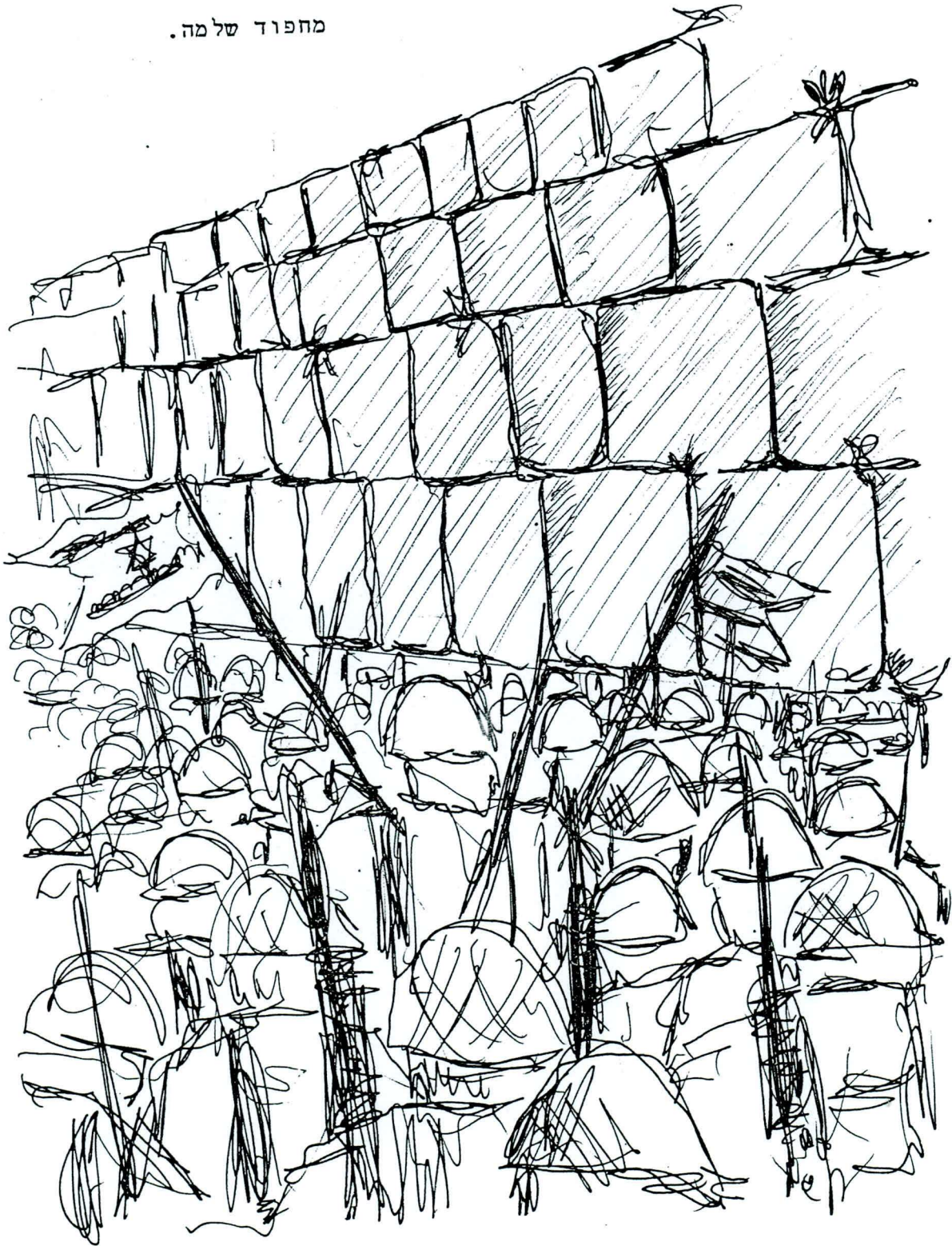
לאחר יום העצמאות האחרון משקדרו פני השמים גוייס גם הוא. זוכר אני כאשר פגשתיו בימי הכוננות והוא רכוב על הווספה שלו כשהוא שופע אמונה ובטחון עצמי.

אהרן לחם ונפל.

גורלה של אמו אשר נפלה בהפגזת ירושלים ב-1948 פקד גם את בנה יחידה אהרן.

שם חרות לא רק במצבת האבן
הוא חרות לעד עמוק בליבנו

מחפוד שלמה.

כמו לא היה אדם

הכל מסביבנו נדם

כמו לא היה אדם

ידענו - שם נשפך דם -

... דמך

רצית דם אמך לנקום

בעד עמך ללחום

ומסרת ללאום

... גופך

נשפך הדם כמים

בקדוש שם שמים

ונפלת בירושלים

... עירך

מרדכי מ.

ירושלים, תני קולך

מת...

אוי להם לאזניים שכה שמעו
אבוי להם לעיניים אותך לא יראו
אוי לו לאב אותך שכל - בודד השארתו
ואבוי לה לאם לא חלקה אמו בצרתו
מגל המוות, אותך הקמה, קצר.

מה שוממים תלמידים אותך חסרו
מה דוממים כחלי בית הספר

- בהעדרך

- כבה נרך

בעוד שחר פריחתך - נבלת.

טוב לי לו לא הכרתך
מאחר וכן, לא אוכל שכח אותך
לבי נשבר בקרבי, נגזר לגזרים
בהכילו צער פרידתך, אהרן.

לו נוצרתי אשה לקונן יודעה
לו נוכחתי בקהל מקוננות

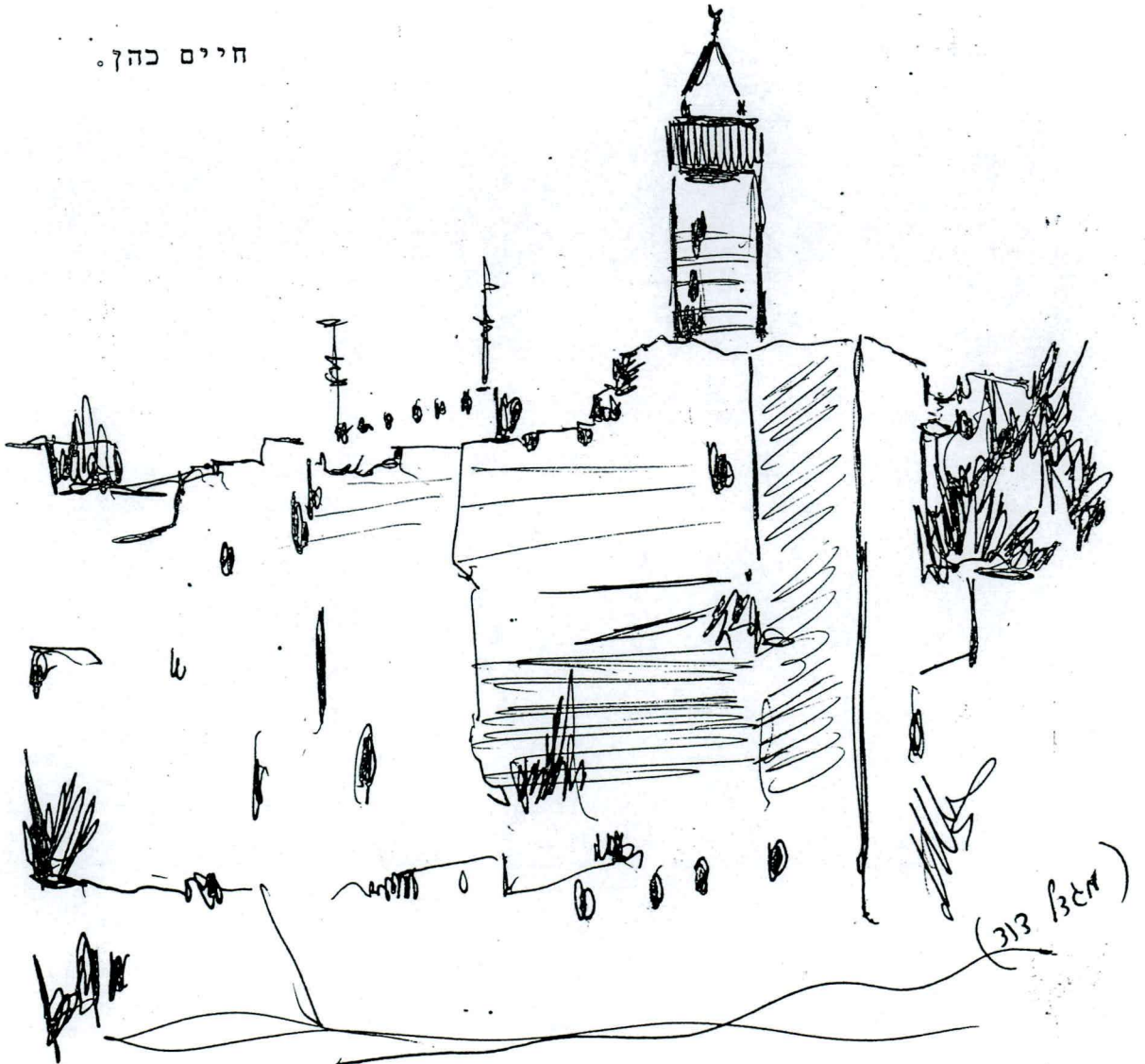
- להקת בוכיות

נשאתי קול נהי, וליבי שפכתי על מצבתך
ותרד עיני דמעה על לב אבן-קשוח

למען ירושלים הקרבת קרבן
למען בניה, יחיו ויראו פניה
למען עיר הקודש - לחמת
- כבשת
- ולא זכית

ירושלים חני קולך!
נפל כובש, לא קם!

חיים כהן.

עוד בהיותי פעוט, מחה עלי אמי.

זוכרים אנו את חבתו כלפינו, חבת אב לבניו. יחד אתנו אכל
במחיצה אחת, אתנו ישן ואתנו חי את ימיו האחרונים.

הנה אהרן לפנינו אותו אהרן. סבלן וחייכני, והוא לא ייגע
מתמוך נופלים, ידע ידע אל לבם של תלמידים, וכאב כאב את כאבם...

" - יגאל, מדוע אינך משתתף בשעור?

- כן המורה, אני כן משתתף.

(הפעמוך צלצל)

- יגאל, גש לחדר המורים והמתן לי שם.

- כן המורה.

- יגאל, איך איש אתנו, גלויות אני דובר אליך, אמור לי

את האמת לאי השתתפוך בשעור. מדוע רק במחשבות אתה שקוע. נכון
הוא שבבית מצבך קשה, איך לך אב, אך אל לך להצטער, גורל משותף
לנו. עוד בהיותי פעוט מחה עלי אמי במלחמת השחרור. מצבי הכלכלי
היה קשה ובכל זאת למדתי. התגברתי על המצב ועברתי כל מכשול שעמד
בדרכי. וזה משום ששקדתי על למודי ולא שמתי לבי למצבי הקשה בבית.
דע לך יגאל שאנשים כמונו לא נתקיים ונתקדם בחיים ללא משענת ואנו
המשענת לתמוך בה".

עד כי עיני אהרן האדימו ובכי מאופק חלחל בגרונו.

חיים כהן

("Up Green Side")

במכתביו ראיתי

קרן אושר חסר,
יחוס מסוב ואח ליגון
אמר: - במכתביו ראיתי זאת -
"אמשש כעוור עברי
אחוש - לא במציאות, אולי בדמיון -
דדי אם, חלב אגמל —

חמה אני אולי לא נולדתי
התבגרתי, זאת לא חפצתי
הזמן פי לא שאל
ברירה אין
חי אני, שאת עצמי
אני חייב אך לחיות
וגם זאת - ללא תכלית.
ההיה כזאת? -

חסרתי לב אוהב
לא אטיף מרוחי
זה עשרים שנותי
לרוחי - נערה לא פגשתי
ידיד היה לי
גורל משותף היה לנו
אמרתי לו שייחכן
ואפסיק להגות בספר
ואתחיל כדרך העולם:

עובדים, משיגים בית

אשה, פרנסה,

ילדים, נכדים,

מזדקנים

מה התכלית - ? "

אהרן חכליתך - עמך

עירך

ומותך.

אשה לא נשאת

בית לא בנית

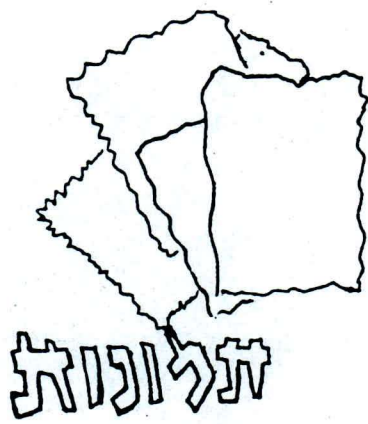
יחיד היית לאביוך

נולדת

מתת

אך בלבנו נשאת.

חיים כהן

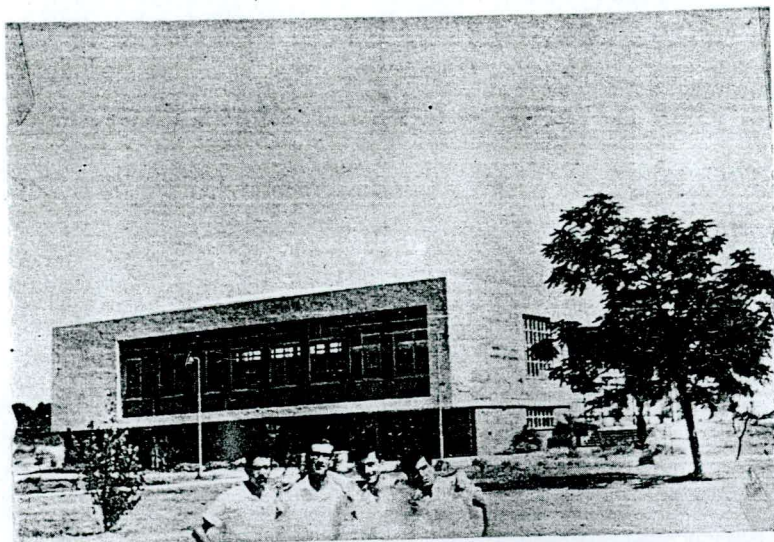

עם צוות
המדריכים בקייטנה
בנתעבות

בטיול המשמרת
ברחובות

עם חברי החדר בישיבת הדרום ברחובות

...ובתפילת שארית

לנצחון יש שני צדדים

... לנצחון יש שני צדדים

ממש כמו למטבע

דגלי הלאום על הגגות

מצד אחד עולים

אולם מצד שני נצב

אותו ידיד ורע

אותו חבר שלא זכה

לראות את הדגלים

ויחד עם המזכרות

את שמו שלו הבאתי

וכשנשקת לי על שפתי

כמעט נשקת אותו.

את המחיר לנצחון

שלם הוא - כך אמרתי -

ומשום כך אסור לפרוט

מחיר זה לפרוטות

דידי מנוסי.

באימונים...

בצקדר. סיוס הטירונות עם אחלקתו

בית ספר לכלכלה ולמדעי החב'
L SCIENCES - THE HEBREW UNIVERSITY
המחלקה לכלכלה

ירושלים

לכבוד
משפחת ענתבי
רחוב אלפנדרי 33
ירושלים

למשפחת ענתבי שלום,

ברצוני להביע בזאת בשמי ובשם חברי
נפילתו של הבן היקר אהרון הי"ד.

אהרן היה בראשית דרכו בלמודיו
שנתו הראשונה כאשר נפל על הגנת הא

עם כל אבלי ציון תתנחמו.

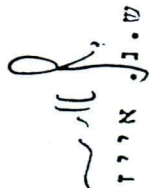
בסדיוס ג

לכבוד
משפחת ענתבי
רחוב אלפנדרי 33
ירושלים

ראשי הישיבה, ההנהלה וצבור התלמיד
את השתתפותם העמוקה על האסון הכבד שקרה
בנכם על קדושת העם והארץ. צערכם וצערנו כאן
יקר היה לנו.

צ' כחמוז בשעה 6.00 בערב
אזכרה, הסתה

בשם הקולטה ובשמי, ברצוני להביע
יום על נפילת בנכם-תלמידנו אהרון.
יו אתכם באבלכם ובכאבכם.

ש.נ. אייז

ולמוד משנינו.

זטהורה. אנו מכקשים
יכה ולהיות נוכח כאזכרה.

כלי ציון וירושלים ולא

הרכ חיים ג. לנדא

מכון תורני פדגוגי
בית-מדרש ממלכת-יודתי למורים
ליד ישיבת הדרום
רחובות

טל' 951067

בע"ה, יום א' ח' תשכ"ו

זל אמן פירי:

הריני מאלים קצתו יי מלכ

אפיין עתהי אהד קמוסקו ילדו האמכ -

הלכ-א. היל עקל אפתיה הסנה אמכ

הקל הלכ.

חיים
זכור רב.

קרן הלוואות לסטודנטים במוסדות להשכלה גבוהה בע"מ

משרד החינוך והתרבות

ת"ד 292, ירושלים

ירושלים, 9. XI. 66

המשתתפים בקרן:

ממשלת ישראל

בנק ישראל

בנק לאומי לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק הפועלים בע"מ

לכבוד

צמחי אהרון
רח' אלמגור 33
ירושלים

שלום רב,

בקשתך להלוואה - תשכ"ז

אנו שמחים להודיעך, כי הנהלת הקרן החליטה לאשר לך הלוואה לשנת הלימודים תשכ"ז בסך 1,100.- ל"י.

בבקשך להמציא לנו אשור מהמזכירות הכספית/מהמזכירות האקדמית, כי נתקבלת כתלמיד(ה) לשנת הלימודים תשכ"ז.

כן בבקשך להודיענו, באיזה בנק מהמנויים להלן הנך מעוניין(ת) לקבל את ההלוואה:

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

בנק הפועלים בע"מ

בנק לאומי לישראל בע"מ

הנהלת הקרן תשתזל להפנותך, במידת האפשר לבנק המבוקש על ידיך, ואם קיבלת הלוואה בעבר נפנה אותך לבנק שבחרת בו אז.

לאחר קבלת האישור וההודעה, נפנה אותך לבנק הסתאים לשם קבלת ההלוואה.

אי קבלת הנ"ל עד תום 30 יום מתאריך סכתב זה - תיחשב כניטול בקשת-ההלוואה.

ב ב ר כ ה

ח' דוסנברג
מזכיר הקרן

העתק: אוניברסיטת תל-אביב

(סס' פנקס הלימודים) פקולטה פס

ירושלים, גבעתיים, תל אביב

29.8.66

ל שבת חיים טובים

המוכ"ז זרעבי אהרן
מסיוט כפר אור לנגה
בצנעא, מחנה באר טוב
היונה-הדרום.

פני בילי יליבו אלה
בין אשתך סמיו
בשרתה גלית היא מועיל
אחיל באוניברסיטה.
אלזה אה ואה ואה אה
אך בלשון.

בב"א
ג

7035

האוניברסיטה העברית בירושלים
המזכירות הכספית

תאריך: 10/11/66

מס' תלמיד: 1/21326

לכבוד
מר/גב'

אברהם
אסתר ביה 33
יכוש'ס'ס

הנדון: הרשמה לשנת הלימודים תשכ"ז

אנו שמחים להודיעך כי רשמנו אותך לשנת הלימודים תשכ"ז.
בראשית שנת הלימודים תקבל פנקס שוברי תשלום ואישור מפורט על תשלום שכר לימוד.
כרטיס תלמיד ימסר לך במזכירות הפקולטה, במועד שיפורסם על לוחות המודעות.

בכבוד רב,
מדור שכר לימוד

האוניברסיטה העברית בירושלים
המזכירות הכספית

15.12.66 ירושלים

לכבוד
קרן הלואות לסטודנטים במוסדות
להשכלה גבוהה בע"מ,
משרד החינוך והתרבות,
ירושלים.

א.נ.,

הרינו לאשר בזה כי מר/ת צנתה אלכין מס' תלמיד/ה 1/21326

נרשם לשנת הלימודים תשכ"ז במוסדנו.

בכבוד, מכתב
האוניברסיטה העברית
המזכירות הכספית
מאשר הוצג
מדור סטודנטים.

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למדעי הרוח

הננו לאשר כי האי' / הגב' צנתה אלכין רשום(ת)

כתלמיד(ת) מן המניין / שלא מן המניין בשנת הלימודים תשכ"ז (תל. א')

בפקולטה למדעי הרוח / למדעי החברה

מזכירות הפקולטה למדעי הרוח

ירושלים. 12.4.67

המתיבתא הגדולה - בית הראש"ל

הישיבה התיכונית ת.ד. 10, רחוב ז'בוטינסקי 10, ירושלים

בית ירושלים, בית שש תשכ"ז

לכבוד

מר אהרון צנור

פ.ד.פ.

הננו להודיעך כי הנך מוזמן לאספת פורים אשר תתקיים
ביום רביעי בית שש תשכ"ז (6 במרץ '67) בשעה 6.30 אחת-עשר,
בשבתות שרן ראש הישיבה הרחוב עובדיה יוסף שלישי.

משתתפות המורים הובת

בכבוד רב
ובברכה מתורת,

ב. מ. הלוי
המנהל.

הנותיבתא הגדולה - בית הראש"ל

הישיבה התיכונית ת.ד. 10, רחוב ז'בוטינסקי 1, ירושלים

ה"ה יום ה' אדר ה' גפ"ז

22/3/67

לכבוד

סק"צ השומה

ירושלים

הננו מאשרים בזה כי את צנתקי

אהרון, אימד המוסדנו התיכוני מספיק 66
הצטרנו ~~4~~ נטיו צל המוצות לפי התין
צ/5340 צד סוף מתל 67 יגיו לו כחול

ס"ה-3000-ל"ה בדרך.

נהקלכם למדע לנו בקרבם כלה אם הוא
חייך מסתמך צד והאם יש לו ספק פאר

בבבבב

המתיבתא הגדולה. בית הראש"ל

ישיבה תיכונה

רח"ז ז'בוטינסקי 1, ירושלים

מלכ פ"ק

בית מדרש לרבנים באמריקה
THE JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY OF AMERICA

STUDENT CENTER

מרכז לסטודנטים

NEVE SCHECHTER, JERUSALEM

טל. 31121

נוה שנטר, ירושלים

ירושלים, 29 במרץ 1967

לכבוד
אהרון ענתבי,
רח' אלפנדרי 33,
ירושלים.

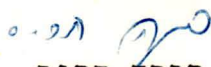
לאהרון ענתבי שלום,

קבלנו מכתבך מיום 5.3.67 בדבר אפשרות קבלתך למוסדנו.

אנו נשמח לדון בבקשתך הנ"ל, אך למען הסדר הטוב ברצוננו להביא לידיעתך, כי אנו עומדים על כך שהסטודנטים שלנו יהיו תלמידים מן המניין בפקולטה למדעי הרוח או מדעי החברה. אנו דורשים שיהיו מסורתיים, בעלי רקע חזק בלמודי היהדות וציונים גבוהים מהמוצע בכל המקצועות. נוסף לכך יעמדו למבחן אישי לפני מנהל המוסד, טרם קבלת החלטה סופית בדבר קבלתם לפנימיה שלנו.

ברצון נקבע לך ראיון עם מנהל המוסד אם תוכל לעמוד בתנאים הנ"ל ונודה לך אם תודיענו על כל התפתחות בעניינך. כן נבקשך לשלוח אלינו בחוזר תולדות החיים שלך.

בברכה,

רבקה חריס
(מזכירה)

הו"נ"י פדגוגי

בית-מדרש ממלכתי-דתי למורים
ליד ישיבת הדרום

רחובות

טל. 951067

תשכ"ז

בע"ה, יום יד' אייר

24.5.67

א י ש ו ר

הריני מאשר בזה כי מר אהרון ענתכי הנו כוגר מוסדנו,
הנ"ל למד במוסדנו בשנים תשכ"ה - ו ונגש לכל בחינות
ההסמכה למורים.

הנ"ל זכאי לקבל תעודת מורה מוסמך, התעודה נמצאת
במשרד החינוך לשם אישורה.

בכבוד רב

1409

מסרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך תיכון

בקשה להתיר למורה ללמד בשנה"ל תשכ"ח ללא רשיון הוראה לפני מסורת הדין

שם המורה ענתכי אהרון מס' זיהוי 014846
מספחה, פרטי (ושם קודם)

מלמד בבית"ס שבהנהלתי משנת _____ ועד היום. מקצוע/ות מתמטיקה

בכיתות ג' וד' י"א

נימוקים מפורטים לבקשתו של המנהל להעסיק את המורה מוסמן להוראה כבי"ט יטודי
וכן לוודא באוניברסיטה

חות-דעת המפקחים על המורה שולט על הכתה ויודע את החומר.

- א. רצ"פ מסמכים המעידים על לימודיו של המורה בשנה"ל תשכ"ז.
- ב. רצ"פ התחייבות להכשיר את עצמו במשך שנה"ל תשכ"ח לקבלת רשיון הוראה קבוע ומה ואיפה ילמד לשם כך.
- ג. רשיונו של המורה בשנה"ל תשכ"ז - במקור או בהעתק.

המתיבתא הגדולה. בית הראשיל-
תיכון

חתימת המנהל וחוזמת בית הספר
ח' א"ר תשכ"ז
ת א ר י

חות דעת המפקח על המוסד:

תאריך: _____ חתימת המפקח הכולל

ל ש י מ ו ש מ ש ר ד י

אינו רשאי/רשאי להמשיך בהוראה בשנה"ל תשכ"ח במוסד הנ"ל במקצוע/ות _____

בכיתות _____
הנימוקים להחלטה _____

תאריך _____ חתימה

הערה: בקשות שלא יצורפו להן מסמכים כמצויין לעיל (בסעיפים א' ב' ג') לא יובאו לדיון.

היה גם שני כהן בסיון.

למחמשים אלפיו רב.

ב/באי אלקי אביה אלה אמן

היינו חבנו א אהרן ה"ה

ויבוי נפיהו

החמתי אכתי קטו קין

אכתי

נצבה אמת צבקי אבואר

הואר ונחתי העתים

שלם רב אה ושם לבי.

אליה - אכתי

ה"ה הארנון א"ה 9

זמאליה

הסתדרות הסטודנטים של האוניברסיטה העברית בירושלים
HUSU — THE HEBREW UNIVERSITY STUDENTS UNION, JERUSALEM, ISRAEL

טל. 36251-5

מרכז הסטודנט קרית האוניברסיטה ת.ד. 373 P.O.B.

כ"ח אילר תשכ"ח
26.5.68

מעלות:

- ניצוץ
-
- פי האחון
-
- בר-אחון
-
- מפעל השכפול
-
- מנזה
-
- שרות החדרים
-
- ביטוח
-
- סיוע ויעוץ
-
- תעסוקה וסעד
-
- הנחות
-
- תרבות וברור
-
- פרלמנט
- הסטודנטים
- □ □

אגודים:

- התאחדות
- הסטודנטים
- בישראל
- NUIS
- IAAS
-
- איסתא
-
- א.ס.א.
-
- ש.מ.ע. W.U.S.
-
- ISC
-
-

לכבוד
משפחת ענתבי

במלאת שנה למלחמת ששת הימים, רוצה אני
לשוב ולהביע את תנחומי ותנחומי כל הסטודנטים של
האוניברסיטה העברית לכם, למשפחות אשר שכלו יקיריהם
במלחמה.

רוצה הייתי שתדעו כי יקיריכם היו חברינו הטובים.
אנו היינו חבריהם ללמודים, לבילויים ואף למלחמה.
יכול אני להבטיחכם כי לא נשכחם.

ספר הזכרון שעמדנו להוציא בשתוף עם
האוניברסיטה נמצא עדיין בשלבי עריכה. הופעתו תדחה לכן,
ועמכם הסליחה. מרבית המשפחות נענו לבקשתנו ושלחו לנו
חומר רב. תודתי לאותן משפחות והבטחתי שהחומר יוחזר
אליהן בשלמותו. אם אספתם חומר נוסף, אנא שלהוהו אלינו.

אשמח אם אוכל להיות לכם לעזר בכל ענין

שתחפצו.

בכבוד רב,

בנימין הימן

יו"ר הסתדרות הסטודנטים

הקרן הקימת לישראל

מתכבדת להזמין לטקס הממלכתי של הקדשת

יער השלום בירושלים

במלאת שנה עברית ראשונה לשיחרור העיר העתיקה ולאיחוד ירושלים
ביום ראשון, כ"ח באייר תשכ"ח, 26 במאי 1968, בשעה 3.00 אחה"צ
מול חוות הלימוד צפון-תלפיות, בדרך לארמון הנציב לשעבר

הטקס נערך בחסות נשיא המדינה מר זלמן שזר
ובתיאום עם הוועדה לחגיגות שנת העשרים לעצמאות ישראל

פתיחה: יושב-ראש הדירקטוריון מר יעקב צור

ברכות: שר החוץ מר אבא אבן

ראש העיר מר טדי קולק

אלוף פיקוד המרכז האלוף עוזי נרקיס

הדלקת נר זכרון לחללי המערכה על ירושלים

פרקי קריאה: חיים יבין

"ירושלים של זהב" מאת נעמי שמר: שולי נתן

הכניסה לשטח תיסגר בשעה 2.45

הזמנה זו אינה משמשת כרטיס כניסה לטקס. כרטיסי כניסה,
לרבות תוי חניה או ותלושי נסיעה, יומצאו למשיבי הגלויה הר"ב.
אותה הנך מתבקש להחזיר עד יום 17.5.68

הקרית, 3 בסיון תשכ"ח
1968 ז'במאי

שר הבטחון

- 4069 /ק

הרב לוי הנכבד,

אני מאשר בתודה קבלת "על חומותיך",
קונטרס לזכרו של אהרן ענתבי ז"ל, שהואלת
להמציא לי.

בכבוד רב,

משה דיין
שר הבטחון

לכבוד
הרב רחמים לוי
רח"ה המדרגות 27
קרוליים

מ. בגין
לשכת השר

ירושלים, י"ט בתמוז תשכ"ח
15 ביולי 1968

לכבוד
הרב רחמים לוי
רחוב המדרגות 27
י ר ו ש ל י ס.

משפחות ענתכי ולוי היקרות,

קראתי את החוברת שהוצאה לזכרו של בנכם הגיבור
אהרן. קשה להביע בשפת אנוש את הרגש המתעורר בלבו של
הקורא. אכן, על דברים אלה ניתן לומר: גדולים הם
בפשטותם, כפי שגדול היה הצעיר היקר בפשטות הליכותיו,
במסירותו, במילוי תפקידו, בנכונותו לעשות וללחום
למען עמנו וארצנו. דפים קדושים הם שקראתים והריני
מודה לכם על אשר איפשרתם לי להיות בין אלה שיחזיקו
מזכרת זו בבתיכם.

יהיה זה נר תמיד לנשמתו של הבן היקר אשר בלב
חפץ יצא למערכה להצלת האומה וקידשה בקרבנו העילאי.

בהוקרה ובברכה,

מ. בגין

עיריית ירושלים
Municipality of Jerusalem
بلدية اورشليم-القدس

ראש העיר
Mayor of
Jerusalem
رئيس البلدية

ירושלים, כ"ו באייר התשנ"ז
2 ביוני 1997

לכבוד
מר רחמים ענתבי
רח' דוד ילין 38
ירושלים 94345

רחמים היקר,

בימים אלה אנו מציינים שלושים שנה לאיחודה ושחרורה של ירושלים, בירת הנצח של מדינת ישראל, לב ליבו של העם היהודי לפזורותיו.

ימים אלה הם ימים של שמחה ותחייה אך אני, יחד עם משפחת עובדי עיריית ירושלים וכל תושבי העיר נזכור תמיד כי איחודה של העיר התאפשר רק לאחר קרבות עקובים מדם בהם שילם יקירכם, יחד עם מאות רבות של לוחמים, במחיר חייו.

שלושים שנה חלפו מאז מלחמת ששת הימים והעיר התפתחה בהיקפים אדירים. מספר תושביה כיום מעל 600 אלף, הוקמו בה מוסדות לאומיים לתפארת, אתרי בילוי, מרכזי תרבות, מרכזים דתיים ורוחניים ומאות רבות של פרויקטים בתחומי התשתית והרווחה. כל אלה יחד מעמידים את ירושלים כיום במעמד שווה לערי בירה אחרות בעולם.

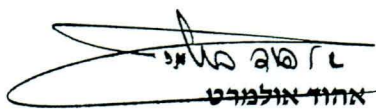
מיליוני תיירים פקדו את העיר מאז ונהנו מזיווה, יופיה ואתריה. במשך 2000 שנות גלות היתה ירושלים מושא לגעגועים, משאלת לב תמידית, מקור השראה ואמונה שהיוו חוט שני בין הדור הראשון לגלות לבין הדור הראשון לקוממיות. והנה היום, אנו - יושבים בירושלים ללא מורא, ילדינו נולדים לעיר הנפלאה הזו, חברנו באים לבקר אותנו מכל קצוות הארץ והעולם ללא חשש ואנו מאפשרים לבני דתות אחרות לקיים את פולחנם ומנהגייהם באין מפריע.

אך לצערי, יקירכם אהרון ענתבי ז"ל לא זכה לכך. אני יודע כי בכל יום שעבר בשלושים השנים האחרונות השכמתם עם כאב בלב, והלכתם לישון עם דמעה בעין.

אין נחמה אמיתית לאובדנכם. אך יש משום נחמה פורתא בידיעה שגם אנחנו לא שכחנו ושזכרו של יקירכם חקוק על מצבות הנצחון של עמנו לדורי דורות.

אני מקווה כי כל בני המשפחה יזכו לימים של בריאות, שמחה ואושר.

שלכם,

אהרון אנטטי

ב/ 2192